VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXIX. évfolyam
8683. szám
8 oldal 30 bani
Péntek
1973.
február 23

Az Államtanács ülése

Az Államtanács 1973. február 22-én ülést tartott a Köztársasági Palotában Nicolae Ceaușescu elvtársnak, az Államtanács elnökének elnökletével.

Az ülésen meghívottakként részt vettek miniszterek és központi állami szervek más vezetői, valamint a Nagy Nemzetgyűlés egyes állandó bizottságainak elnökei.

Az Államtanács megvitatta és elfogadta: a minisztériumoknak és az államigazgatás többi központi szerveinek a kollektív vezetés elve alapján történő vezetéséről szóló törvényerejű rendeletet; a Pénzügyi és Banktanács létesítéséről, megszervezéséről és működéséről szóló törvényerejű rendeletet; a műszaki-gazdasági tanácsok és bizottságok megszervezéséről és működéséről szóló törvényerejű rendeletet; a növényi mezőgazdasági termés mezei felbecsüléséről szóló törvényerejű rendeletet; a nagy terméshozamot elérő szocialista mezőgazdasági egységeknek a Munkaérdemrend I. fokozatának megszerzési jogáról szóló törvényerejű rendeletet; a gumiabroncsokkal és -tömlőkkel való gazdálkodásról szóló törvényerejű rendeletet; a néptanácsok, mezőgazdasági, kisipari és fogyasztási szövetkezetek egységei által végzett terményieldolgozási, építkezési és szolgáltatási ipari tevékenységek megszervezéséről és fejlesztéséről szóló 7/1971. számú törvény módosításáról szóló törvényerejű rendeletet; a bírósági szervezésről szóló 58/1968. számú törvény, a polgári perrendtartási törvénykönyv, a bíráskodási bizottságok működéséről szóló 59/1968. számú törvény egyes módosításairól szóló törvényerejű rendeleteket, valamint az Igazságügyminisztérium megszervezéséről és működéséről szóló törvényerejű rendeletet.

Az Államtanács ratifikálta a kereskedelmi tengerhajózási együttműködésről szóló, 1971. december 3-án Budapesten megkötött konvenciót.

Az összes elfogadott törvényerejű rendeleteket előzetesen megvitatták és kedvezően véleményezték a Nagy Nemzetgyűlés illetékes szakbizottságai, valamint a Törvényelőkészítő Tanács.

A tanács megvizsgálta a Nagy Nemzetgyűlés állandó bizottságainak az Államtanács megbízásából készített jelentését a néptanácsokhoz, a mezőgazdasági termelőszövetkezetekhez s a kisipari és fogyasztási szövetkezetekhez tartozó egységek ipari tevékenységének — a mezőgazdasági termékek feldolgozása, az építkezések és a szolgáltatások — fejlesztésére vonatkozó 7/1971. számú törvény alkalmazásáról; arról, hogy miként gondoskodott a Vegyipari Minisztérium a fő felhasználó vállalatok ellátásáról nyers- és segédanyagokkal, az új termelőkapacitások üzembe helyezéséről és az üzembe helyezett berendezések felfuttatásáról; valamint a gazdasági szerződések 71/1969. számú törvényének alkalmazásáról készített jelentést.

Az Államtanács megvitatás után jóváhagyta a nagynemzetgyűlési állandó bizottságok jelentéseinek konklúzióit és javaslatait, s utasította a Minisztertanácsot, a minisztériumokat, és más központi szerveket, intézkedjenek végrehajtásukról és erről tájékoztassák az Államtanácsot.

Az Államtanács ezután kegyelmi kérésekkel foglalkozott.

A továbbiakban folyó ügyeket intéztek el.

Sebes város központjában.

Lapunk tartalmából:

● Országos bizottság alakult Dimitrie Cantemir születésének 300. évfordulója rendezvényeinek megszervezésére (VII. oldal)

● Közlemény európai országok kommunista és munkáspártjai képviselőinek találkozójáról (VIII. oldal)

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta I. I. Jakubovszkij marsallt

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke február 22-én, csütörtökön fogadta I. I. Jakubovszkijt, a Varsói Szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnokát, a Szovjetunió marsallját.

A Varsói Szerződés tagállamai hadseregeinek térképen végrehajtott (csapatok nélküli) vezérkari gyakorlata alkalmával országunkban tartózkodott I. I. Jakubovszkij marsall kíséretében volt Sz. M. Sztnyemenko hadseregtábornok, az egyesített fegyveres erők vezérkari főnöke és V. I. Drozgyenko, a Szovjetunió bukaresti nagykövete.

A találkozón részt vett Ion Ioniță hadseregtábornok, honvédelmi miniszter, Ion Gheorghe vezérezredes, a miniszter első helyettese, nagyvezérkari főnök, Marin Nicolescu vezérezredes, miniszter-helyettes, Mircea Mulțaș, az Államtanács elnökének tanácsosa.

A találkozó meleg, elvtársi légkörben folyt le.

Lehet szórakoztatva nevelni!

A megyei diáktanács ülésétől azt vártam, hogy — a tizosztályos általános iskolákat és líceumokat képviselő több mint harminc diákhoz hasonlóan — magam is értékes tapasztalatokkal távozom. A kitűzött téma érdekes, rendkívül időszerű, a diákok sokat vitatják szervezett formában és egymás között, foglalkoznak vele az iskolák KISZ-szervezetei, vezetőségei.

Meg kell mondanom csalódtam. Felvetődött ugyan néhány érdekes probléma, új azonban alig. Ami azt igazolja, hogy azokon a bizonyos kezdeti nehézségeken sokhelyt még nem jutottak túl, nem sikerült a nevelés, szórakoztatás „testre szabott", sajátos formáit kialakítani.

A szórakoztató-nevelő tevékenységről van szó. Konkrét formáinak felfedezése, az egész ilyen irányú aktivitás megszervezése az iskolai ifjúsági szervezetek feladata. Kiindulópontként hangsúlyozom ezt a közismert tételt.

„Szeretném, ha körvonalaznánk, hogyan szervezzünk meg egy összejövetelt" — mondta a megye egyik legtekintélyesebb, legrégibb líceumának KISZ-titkára. „Nem sablonokra gondolok, mégis valamilyen vázra, amire építünk".

Szükség van-e ilyen vázra?

A gyakorlat szerint — igen. Ez a felismerés vezette a municípiumi és megyei KISZ-bizottságot, amikor a kulturális-szórakoztató mintaesteket megszervezte. Lemásolásukra azonban aligha van mód, tekintettel arra, hogy ezeket színészek közreműködésével, kultúrmunkában tapasztalt emberek tervezték meg, bármely iskoláénál lényegesen nagyobb lehetőségek birtokában. Újszerű, használható ötleteket mindenképpen nyújthatnak, legalábbis az Arad municípiumi tanulóknak. Gondolni kellene azonban a vidékiekre is, (hasonló mintaestek vidéki megrendezésével vagy vidéki tanulók aradi estekre való meghívásával.)

Pusztán a mintaestektől semmiképp sem lehet elvárni az iskolai KISZ-bizottságok nevelő-szórakoztató tevékenységének megjavulását. Az iskola ifjúsági szervezetének ilyen irányú munkáját nem helyette-

(Folytatása az V. oldalon)

Kinél van a harmadik kulcs?

Nyitvatartási idő volna, de már messziről látom, hogy a fogyasztási szövetkezet ajtaján vaspánt feszül. Megállítok egy-két arra járót:

— Ki az üzletfelelős itt, Fakerten?... És hol van?

— Hát itt, Fakerten, lehet azt tudni?!

Alig egy pár kilométerre vagyunk Arad központjától... Odamegyek az épülethez. Az ajtón két lakat. Az egyik rozsdás.

Rozsdás, mert az utóbbi fél év leforgása alatt alig egypárszor nyitották ki. Az történt, hogy a régi üzletfelelős, Simon Vince, hosszas betegeskedése miatt a múlt év szeptemberében beadta a felmondását. Azóta a fakertieknek akár egy kiló sóért vagy akár egy liter ecetért is Sînleanira kell gyalogolniuk, vagy Aradra kell utazniuk. „Többe kerül a buszjegy, mint a só" — panaszolták ottjártamkor. Volt, aki bevallotta: munkaidőben utazott Aradra, hogy bevásárolhasson.

Az üzlet, a Zimándújfalusi Fogyasztási Szövetkezethez tartozik. Fakerten sokan tudják, hogy ennek elnöke: Furik István. Az is tudvalévő, hogy a községi néptanács számára sem lehet közömbös a lakosság igényeinek kielégítése.

Így érthető, hogy például Ivanics András és más fakertiek egyre erőteljesebben hangoztatják: „Miért nem törődnek velünk?", „Hogy tudják mindezeket elnézni?!". „Zimándújfaluban, Zimándközön, Andrei Șaguna bezzeg vannak szolgáltatási egységek is (borbély-, cipész-, szabó-, lakatosműhelyek stb.) nálunk pedig még mutatóban sincs egy sem".

Földrajzilag nincs messze Fakert a szövetkezeti községközponttól. Át is mentem Zimándújfaluba és feltettem Furik Istvánnak a fenti kérdéseket. Így válaszolt:

— Az igazság az, hogy igyekeztünk gondoskodni új üzletfelelősről.

— De az igazsághoz hozzátartozik még egy és más. Az például, hogy Petrie Vasile előbb vállalta ezt a megbízatást, de aztán „visszaláncolt". Mindjárt azon a napon, amikor meglátta, hogy az épület kicsi, s a feltételek igen kedvezőtlenek itt az elárusításra, raktározásra...

— Aztán Rovinoscu Virgillel próbálkoztunk — szólt újra az elnök. — Ő készségesen át is vette az üzletet, de a kinevezéséhez sokáig nem tudta beszerezni a szükséges iratokat.

Jobban meg kellett volna hát nézni, hogy kinek ajánlják fel ezt a felelősségteljes megbízatást.

Így nem csodálkozhatunk azon, hogy a régi lakat mellé — került egy új is. Ez utóbbit a milícia-őrség tette az ajtóra a Fakert Községi Néptanács megbízásából.

Később a fogyasztási szövetkezet elnöke örömmel újságolta nekem: találtak már valakit, aki remélhetőleg a fakertiek közmegelégedésére vezeti majd az üzletet. A kereskedelmi iskolát végzett Pat Ioanról van szó, aki már be is adta kérvényét és garancialevelét. Ez hát végre rendben volna, ámde még sincs minden a maga rendjén.

— Miben segítette és segíti a községi néptanács a fogyasztási szövetkezetet, hogy ez szolgáltatási egységeket is létesíthessen Fakerten? — kérdeztem Mica Ștefan néptanács-elnököt és Otlăcan Ilie titkárt.

— A néptanács földterületéből átadtunk egy jelentős részt a szövetkezetnek, hogy ezen új áruházat építtessen — így az elnök.

— A szövetkezetnek van bizonyos anyagi alapja erre a célra — tette hozzá a titkár. — A szövetkezet vezetőségének kellene gondoskodnia az építőanyag előkészítéséről és behordásáról. Ami pedig a fakertiek önkéntes munkára szervezését, részvételét illeti, abban sem a néptanács, sem a lakosság részéről nem lesz késedelem. A szövetkezeti vezetőkkel közösen kialakult elképzeléseink szerint ilyenformán, egy-két éven belül megfelelő épületbe költözhetne az üzlet, s termeket kaphatnának a létesítendő szolgáltatási műhelyek is.

A látottak, hallottak alapján azonban azt kell mondanom, hogy ehhez egy harmadik „kulcs" is szükséges. Mégpedig: a néptanács végrehajtó bizottságának, a fogyasztási szövetkezet vezetőségének célratörőbb, egybehangoltabb munkája. (Elképzelésből terv, s tervből eredmény szülessen!).

Megvan hát a harmadik kulcs is.

Csak elő kell venni!

SIMONFI IMRE

Resicai CSM — UTA 4:0 (1:0)

Szerdán délután a textilgyári labdarúgócsapat Resican játszott előkészületi mérkőzést. Ellenfele a jugoszláviai portyájáról kedd este hazaérkezett Resicai CSM volt. A vendéglátó együttes 4:0 (1:0) arányban győzött. Az UTA-ból a sérült Bíró és Sima, a CSM-ből pedig a válogatottal Nyugat-Európában portyázó Beldeanu hiányzott. Reinhardt János csapata a 30. percben Florea revén szerezte meg a vezetést, szünet után pedig Puskás (60. perc) és Szilágyi (82. perc) volt eredményes. A baráti találkozó utolsó percében Pozsonyi vétett öngólt és állította be a 4:0-lás végeredményt. A Munteanu D. (Resica) vezette mérkőzésnek mintegy 5—6 ezer nézője volt. RESICAI CSM: Gornea (Illés) — Rădulescu, Georgevici, Kiss, Gáspár (Kaffka) — Puskás, Nesztorovics — Atodiresi, Neagu, Dudu Georgescu (Szilágyi), Florea. UTA: Vidák — Kalinin, Pîrvu, Pozsonyi, Popovits — Domide, Petescu, Brosovszky — Axente, Kun II., Condruc.

A találkozó visszavágóját vasárnap a textilgyári stadionban rendezi az UTA.

Bírósági döntés után

A forgalmi rendszabályok népszerűsítési akciójának keretében, nemrégiben, (február 7-én) az Aradi Bíróság — a milicia forgalmi osztályával együttműködve — nagyszabású helyszíni tárgyalást szervezett a Vörös Trikó vállalat Köztársaság úti klubjában, amelyre mozgósították az aradi vállalatok és intézmények autóvezetőit és amatőr autósokat is.

Közel 300 részvevő jelenlétében hét vádlottat ítélt el a bíróság, és, bár a büntetések legnagyobb részét az elítéltek nem töltik le, az 521/1972-es számú közkegyelmi törvényerejű rendelet alapján, mégis szükségesnek tartjuk röviden megemlíteni a letárgyalt ügyek fontosabb részleteit. Ugyanis, a bűnözést megelőző és törvényismertető munkát soha sem lehet befejezettnek tekinteni, másrészt pedig a forgalmi szabályok megsértése nagyon gyakori jelenség, ami joggal vonja maga után a törvény szigorát.

A tárgyaláson három vádlottat amiatt ítéltek el, mert ittas állapotban vezették gépkocsijukat.

Vida Sándor, Arad, Romulus utca 2 szám alatti lakos, magántulajdonában lévő Skoda 1000 MB típusú gépkocsiját vezette Arad utcáin. Vizsgálat útján megállapították, hogy 1,15 ezrelék alkohol volt a vérében. Gáll Sándor, Arad, Gorunului utca 40 szám alatti lakos, a Közélelmezési Trőszt gépkocsivezetője vérében 1,80 ezrelék alkohollal, míg Nagy Gyula, Arad, Eroul Necunoscut utca 5 szám alatti lakos vérében 2,30 ezrelék alkohollal, járművével az aradi és a környékbeli közutakon száguldozott. Az első vádlottat 7 hónapi, a másodikat 2 év hat hónapi, míg a harmadikat 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte a bíróság, figyelembe véve az elkövetett bűncselekmények súlyosságát és az azokat elkövető személyek társadalmi veszélyességét is.

Egy másik bűncselekmény, amelynek elkövetése miatt két vádlottat ítéltek el, a baleset színhelyének elhagyása.

Így például megállapították, hogy 1972 december 5-én, Rus Mircea, Tudor Vladimirescu községbeli 1 szám alatti lakos, magántulajdonban lévő IMS gépkocsiját vezette, érvényes hajtási engedély nélkül, majd miután autójával az útszéli árokba fordult, a gépkocsivezetés tudományának elégtelen ismerete következtében, anélkül, hogy megvárta volna a milicia illetékes szerveinek kiszállását a helyszíni szemle megejtése és a baleset pontos okának megállapítása végett, elhagyta a baleset színhelyét. Tettéért 5 hónapi börtönbüntetésben részesült.

Ugyanúgy cselekedett Fometici Traian temesvári autóvezető is, akit szolgálati kötelezettségei megyénk közútjain való közlekedésre késztettek és miután a figyelmetlen vezetés közben árokba borult gépkocsijával, járművét kihúzatta egy arra haladó traktorral, majd pedig elhagyta a baleset színhelyét. A bíróság 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Végül, nem kevésbé súlyos Toma Traian bukaresti lakos által elkövetett bűncselekmény sem. Mint a Román Nemzetközi Szállító Vállalat autóvezetője, figyelmetlenül próbált előzni, és úgy megütötte az előtte haladó gépkocsit, hogy az kb. 10 métert repült a levegőben. A megütött autóban okozott kár több mint 8000 lej, a balesetet szenvedett gépkocsi vezetője 16 napi orvosi kezelésre szorult.

Toma Traiant szolgálati hanyagságból elkövetett anyagi kár okozásáért 3 hónapra, és a figyelmetlenségből okozott testi sérülésekért 4 hónapi börtönbüntetésre ítélték.

A fentiekből kitűnik: a forgalmi szabályok betartása mindenkire egyaránt kötelező, csak így kerülhetők el a közúti balesetek.

TÓTH FERENC
az Aradi Bíróság bírája

SAKK

Rövid „erőfelmérés" után a fejtő meggyőződhet arról, milyen szívós „ellenféllel" áll szemben. Aki ezt a feladványt külső segítség nélkül egy órán belül „legyűri", az fejtő a talpán!

V. HALBERSTADT

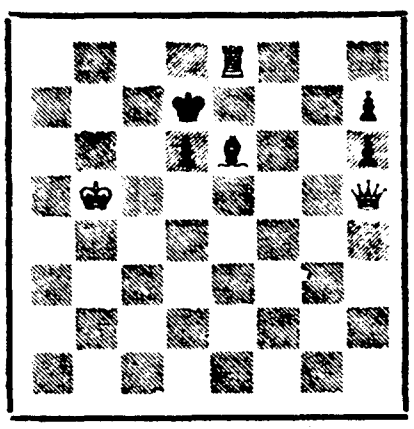

Matt 5 lépésben
(Kb5, Vh5, Be3 — Kd7, Fe6, d6, h6, h7).

★

a) R. LEOPOLD: Kf4, Vh2, Fb4, Hg3 — Kf2, f7, f2.

b) W. SPECKMANN: Kf2, Ve6, Be5, Hh6 — Kh4, Ff3, h5.

★

Megfejtések: 1. Hb6!! (Gyönyörű lépés! Ezzel az áldozattal időt nyerünk, különben patt lenne.)

1... ab: 2. h3, b5 3. g4 matt. Vagy: 1... Kg4 2. Hd5! és most 2... Kh5-re 3. Hf6, 2... h5-re 3. h3 matt jön.

a) 1. Vd6! b) 1. Bb5!

Várjuk a folytatást!

Botoşani-ban rendezték a serdülő atléták fedettpályás országos bajnokságát, melyen Arad megye színeit a Ioan Slavici Líceum és a Gloria Sportiskola versenyzői képviselték. Az aradi atléták közül hárman kiválóan szerepeltek. Az 50 méteres gátfutásban Calimente Adrian (Gloria Sportiskola) 7,0 mp-cel országos bajnokságot nyert, s a második helyen is aradi fiú végzett, Galea Ioan, a Ioan Slavici Líceum tanulója, aki ugyancsak 7,0 mp-ces eredményt ért el. Mindketten beállították az országos csúcsot! Az 50 méteres síkfutásban Szlávik Ibolya (Slavici Líceum) a győztessel azonos időt (6,8 mp) ért el. A bajnoki címet, célfoto alapján, a bukaresti Călinescu Corina szerezte meg. Az említett három aradi atléta a májusban városunkban rendezendő országos szabadpályás bajnokságon újra bizonyíthat. Várjuk a folytatást!

Röviden

A Bukaresti Steaua labdarúgó együttes iráni túrájának harmadik mérkőzésén Teheránban Nástase góljával 1—0 (1—0) arányban legyőzte az országos bajnokság második helyén álló Oghab együttest.

A Steaua a következő felállításban lépett pályára: Haidu, Negrea, Smarandache, Ciugarin, Cristache, Vigu, Dumitriu IV., Pantea, Tătaru, Năstase, Vlad.

Iráni portyájának utolsó mérkőzésén a Bukaresti Steaua Irán válogatottjával méri össze erejét.

A salisburyi fedettpályás nemzetközi teniszverseny nyolcaddöntőjében Ilie Năstase 4—6, 7—5, 6—0 arányban legyőzte az amerikai Mike Estepet, s ezzel bejutott a negyeddöntőbe. Froehling nagy meglepetésre 7—6, 6—4 arányban legyőzte a verseny egyik esélyesét, Graebnert.

★

Az FC Santos labdarúgó-együttese afrikai túrája során Khartumban 1—0 arányban legyőzte Szudán válogatottját. A mérkőzés egyetlen gólját Pelé szerezte.

Központi kérdés — a szolgáltatások bővítése

Tizenhárom kisipari szövetkezet tevékenykedik Aradon és a megyében. Munkájukra általában az állandó fejlődés jellemző. A múlt évi eredményeik is ezt bizonyítják. Megyei szinten ezt a következő számadatok tükrözik a legszemléletesebben: az árutermelési tervet 106,7, a fogyasztásra szánt termékek gyártási tervét 117,9, az exportfeladatokat 100,1, az úgynevezett, a lakosságtól bevételezett jövedelmi tervet pedig 100,6 százalékban realizálták 1972-ben. (Külön ki szeretném emelni azt a tényt, hogy tavaly szövetkezeteinkben az össztermelés értékének több mint 8 százalékát az exporttermelés tette ki, ami kétszer annyi, mint 1971-ben volt.)

Az általános helyzetkép tehát jónak mondható. Ezért a kisipari szövetkezetekben nemrég lezajlott közgyűléseken joggal beszélhettek elismeréssel a részlegek, a tagok odaadó tevékenységéről, s ugyanakkor bátran, bizakodással szóltak a távlatokról, az idei, mozgósító jellegű feladatok teljesítésének lehetőségeiről.

Ám ezúttal részletesebben szeretnék foglalkozni azzal a mutatóval, amely a közgyűléseken is a vita középpontjában állt. Ez pedig az úgynevezett, a lakosságtól bevételezett jövedelemre vonatkozó mutató, pontosabban a szolgáltatások terve. Ezt a feladatot, megyei szinten, éppen hogy teljesítettük — 100,6 százalékban. Mi több, néhány szövetkezetünk jóval terven alul maradt. (Lippa: 87,6, Muncitorul Pielar: 94,7, Deservirea: 98 százalék). Mit bizonyít ez? Elsősorban azt, hogy szövetkezeteinkben a lakosságnak nyújtott szolgáltatások nem eléggé változatosak, hogy nem mindenütt használták ki a lehetőségeket.

Érdemes néhány adattal is szemléltetni az év végi helyzetet. Aradon és a megyében több mint 430 ipari és nem ipari tevékenységet folytató részleg, műhely működik, mintegy 50 féle szakmában. De ezek egy része nem végez közvetlen szolgáltatást, hanem kissorozatú ipari jellegű termelést, és — ami leginkább elgondolkoztató — a rendelő- és a javítóműhelyek földrajzi elhelyezkedése nem megfelelő. Többségük Aradon, illetve a vidéki városokban van, a nagyközségek és a falvak ellátottsága — annak ellenére, hogy a fogyasztási szövetkezetek viszonylag pótolják ezt a hiányt — nem kielégítő. (Van olyan vidéki városunk is, ahol nincs önálló kisipari szövetkezetünk.) Az igények részleges kielégítésével kapcsolatban egy példát is említenék: jelenleg a megyében, a néptanácsokkal közösen kidolgozott program szerint, 13 úgynevezett fix ponton veszik át javításra a televízió- és a rádiókészülékeket, illetve a háztartásokban használt villamossági gépeket. Ezek közül 5 ilyen átvevőhely az aradi Preciziához tartozik, a többi 8 a megyei vidéki városokban lévő szövetkezetekhez. Nos, meg kell mondanom: elsősorban a Precizia végez ilyen irányban jó munkát, de a többi szövetkezetnek számszerűleg is kevés az ilyen átvevő üzlete. Ennek egyik oka az, hogy nem használják ki gazdaságosan a rendelkezésükre álló szállítóeszközöket. De az is igaz, hogy szükség lenne jobban ellátni nagyobb kapacitású gépkocsikkal a szövetkezeteket. Ezt a megyei szövetségnek az eddiginél határozottabban kell szorgalmaznia a felettes szerveknél. Más kérdés a televízió- és rádiókészülékek garanciális időben történő javítása. A jelenlegi rendelkezések és az alkalmazott metodológiák nehézkesek. Raktáron még Aradon is csak csekély mennyiségű és szegényes választékú cserealkatrészt tarthatunk. Ezért gyakran megtörténik, hogy ha például egy tévékészülék megrongálódik, a tulajdonosnak hetekig kell várnia a javításra, mert egy-egy alkatrészért külön kell folyamodnunk közvetlenül a gyártó vállalathoz.

A kisipari szövetkezetek közgyűlései után

Említettem már, hogy bizonyos tevékenységi ágakban viszonylag pótolják a hiányt a fogyasztási szövetkezetek szolgáltatási műhelyei. Ez jó. Más vonatkozásában azonban hibás, hogy több helyütt fölösleges párhuzamosság alakult ki. Mert például, ha egyes helységekben működik a kisipari és a fogyasztási szövetkezetnek is esetleg szabó- vagy cipészműhelye, ez egészséges versengésre ad lehetőséget. Ám más szakmákban, melyekben a kisipari szövetkezetek több jól képzett szakemberrel, műszaki adottsággal rendelkeznek — mint például a tévé és rádió, illetve a háztartási villamossági gépek javítása — jobb lenne, ha a fogyasztási szövetkezetek átadnák nekünk ezeket a műhelyeket. Ezt nem mindenütt értették meg. Reméljük, hogy idővel egyre több helyen rájönnek: a fogyasztási szövetkezetek nem elégíthetik ki az igényeket, és gyengén felszerelt műhelyeik többnyire nem jövedelmezőek. Egyébként ez a folyamat lassan-lassan már megindult. Így például, már kialakulóban van egy önálló kisipari szövetkezet létesítése Pankotán. Remélhető, hogy e terv megvalósításáról már az év második felének elején beszámolhatunk.

És ha már a közeljövőről esett szó, el kell mondanom, hogy idén 19 új szolgáltatási részleget létesítenek szövetkezeteink. Igaz, ezúttal is az arány a vidék számára hátrányos, mert ezek közül 12 műhely létesül Aradon és csak 7 műhely nyílik vidéken. De ennek, ezúttal, jórészt objektív magyarázata van. Nevezetesen az, hogy municípiumunkban gombamódra nőnek ki nemcsak a tömbházak, hanem egész városnegyedek. Nos, az új lakótelepeken nekünk is biztosítanunk kell a szolgáltatásokat, és erre lehetőségünk, beruházási alapunk is van.

Másik, a szolgáltatások korszerű kialakítását célzó idei tervünk az, hogy megszervezzük Aradon a háztartási villamossági gépek előfizetéses rendszerű javítását, karbantartását. A dokumentációkat elkészítettük, s jóváhagyás végett elküldtük felettes szerveinknek. Amint az megérkezik, előbb felmérjük az igényeket, majd a Horia utcai szakosított műhelyünkben, kísérletképpen — s ha beválik véglegesen — alkalmazzuk ezt a rendszert.

Kétségtelen, hogy megyénk kisipari szövetkezetei értek el eredményeket a lakosságnak nyújtott szolgáltatások bővítése, főleg a munkálatok volumenének növelése terén. De, amint az a most lezárult közgyűléseken is kiderült: ennél is többet tehettek volna. És még hangsúlyozni szeretném: elsősorban valamennyi szövetkezetben a vezetőknek, a szakembereknek arra kell törekedniök, hogy felkutassák, jobban ismerjék az igényeket és változatosabbá, sokrétűbbé tegyék a szolgáltatásokat. Mert még mindig akad, nemcsak vidéken, hanem Aradon is több olyan szakma, amelyben hiába keres a megrendelő javítóműhelyt, nem talál.

KENST JENŐ mérnök,
a Kisipari Szövetkezetek Arad Megyei Szövetsége termelési osztályának főnöke

A helyiipar, a legkisebb ellenállás útján

Egy műhelyt megszüntetnek

Megszokott, hogy nálunk országszerte és megyeszerte sok új üzemet, gyárat, üzemrészleget építenek. Annál furcsább ezek megszüntetéséről hallani. Nem mindennapi eseményt szimatolva kopogtam hát be a Chișineu Criș-i Crișul, megyei helyiipari vállalathoz, miután tudomásomra jutott, hogy megszűnőfélben a bútorgyártó műhely. A megszüntetés szigorúan vett tényét furcsának találtam, annak ellenére, hogy nem idegen egy évek óta tartó folyamattól, amely megyénk s talán az egész ország helyiipari vállalatait arra készteti, hogy jellegüktől elütő módon, egyre kevesebb közszükségleti cikket gyártsanak.

A Crișul helyiipari vállalat is, az elmúlt évben, minden tervmutatóját teljesítette, sőt túlteljesítette a közszükségleti cikkek gyártását kivéve. Valahol a terv felénél rekedtek meg. Most pedig az utolsó szálat is elvágják, amely még a lakossághoz, a vásárlókhoz kapcsolta őket.

A vezetőségből Marcea Valeria főkönyvelőt találom irodájában. Régi dolgozója a vállalatnak, jól ismeri a bútorgyártás fejlődését.

1952-ben létesítették a műhelyt, öt évvel később érték el a legjobb eredményeket. Azóta egyre lejtett az út. Alacsony volt a munkások szakképesítése, kezdetleges a gépi berendezés. Egyszóval nem haladtak párhuzamosan a fejlődéssel, bútoraik nem állták meg a versenyt. Most, az utolsó megrendeléseken dolgozik az a néhány asztalos, aki még a hatvanból megmaradt.

Brîndaș Traian termelési osztályvezetőtől először azt kérdem, hogy ebben az évben gyártanak-e valamilyen közszükségleti cikket.

Tagadólag rázza fejét.

— Lassan mind kihulltak a termelésből. Azt vettük észre, hogy más vállalatok is gyártják termékeinket és nagy meglepetésünkre olcsóbban. Pedig hagyományos termékeink is voltak — emlékszik vissza. — Százszámra szállítottuk a stráfkocsikat a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek. Még 1970-ben is gyártottunk paradicsompaszírozót és gyerekjárókat. Most, mintha már teljesen elvesztette volna személyiségét a vállalatunk. Csak néhány alkatrész öntésére és megmunkálására futja az erőnk és a fantáziánk. Az Esztergapadgyárral kooperálunk. Talán a legkönnyebb utat választottuk. De ne gondolja, nem a legbiztosabbat, s nem a leghatékonyabbat.

„Sorolhatnám százig"

— Mi az Ön véleménye, Morovan elvtárs, a közszükségleti cikkeknek a helyiiparból való lassú kiveszéséről? — kérdezzük az Ipari Termékeket Árusító HKSZ kereskedelmi osztálya vezetőjét.

— Kiveszésről nem lehet szó, mert az említett árucsoport értéke jelentős — a bútort is beleszámítva, több mint 15 millióra rúg. És évről évre nő. A választék azonban nagyon szegényes.

Sokan emlékeznek a helyiipar 1971 második felében rendezett termék-kiállítására. A helyiipariak ígéretet tettek akkor, hogy a jövőben jobban kielégítik a vásárlók igényeit. Hogy ígéretüket nem tartották be, mi sem bizonyítja jobban, mint a tavalyi egy helyben topogásuk. Év elején, januárban, 93 közszükségleti cikket feltüntető igénylést küldtünk a helyiipar megyei igazgatóságához. Nem válaszoltak rá. Júniusban megismételtük igénylésünket. Augusztus 15-én végre választ kaptunk. És ígéretet is kilenc új fajta termék gyártásba vételére. Elküldtük a megrendeléseket, de év végéig semmit sem szállítottak. Most januárban érkezett be a raktárunkba 200 darab fémből készült lábtörlő. Egyelőre csak ennyi a gyümölcse egy egész évi „együttműködésünknek". Pedig sok az olyan keresett termék, amelyet a helyiiparnak kellene gyártania. Csak néhányat említek meg közülük: zománcozott kályhacső, fakanál, nikkelezett tálca, fakeretes szita, kályharostély, szimpla és kétágú létra, ruhaszárító. Sorolhatnám százig.

Egyik napról a másikra átállni?

Oprin Silviu, a Megyei Helyiipari Igazgatóság igazgatója, ha nem is ért mindezzel egyet, a tényeken nem változtathat. Az elmúlt esztendőben igazgatósági szinten a kereskedelemnek szállított termékek értéke csupán 98,3 százalékban teljesítették. A lemaradás még szembetűnőbb, ha figyelembe vesszük, hogy a helyiipari vállalatok, az említett időszakban a legtöbb tervmutatónál jelentős túlteljesítést értek el.

— Hogy észrevehető-e a közszükségleti cikkek volumenének viszonylagos csökkenése a termelésben, más rendeltetésű termékek javára? — teszi fel önmagának is a kérdést Oprin elvtárs. S mindjárt konkrét adatokkal próbálja megadni a feleletet. Az Electrometal helyiipari vállalat összevékenységében, például, a közszükségleti cikkek gyártása mintegy 40 százalék, a Vagongyárral való kooperáció 20 százalék, míg a fennmaradó 40 százalékot más, nem piacra szánt termékek gyártása adja.

Vagyis, amig évekkel ezelőtt, az induláskor, a vállalat, mondhatni kizárólag közszükségleti cikkeket gyártott, most oda jutott, hogy ezek a tevékenység felét sem teszik ki.

Oprin Silviu elvtárs szerint az igazgatóság és a vállalatok vezetősége is felfigyelt a tendenciára és a jövőben igyekszik jobban ellensúlyozni. Valóban, távlati terveik azt mutatják, hogy az elkövetkező években viszonylag gyorsabb ütemben nő a közszükségleti cikkek termelése. Nem egyszerű dolog ez, hisz lehetetlen egyik napról a másikra több új terméket alkotni és sorozatgyártásukra átállni. Mert számolni kell a helyiipar nyersanyagbeszerzési nehézségeivel is.

Nem vár senki azonnali és látványos változást. Először a vezetőség látásmódjának kellene megváltoznia. Tisztázniuk kellene, hogy mi előnyösebb a lakosságnak és a vállalatoknak. Az, hogy magas műszaki színvonalú, keresett közszükségleti cikkeket gyártanak — hosszabb távon, vagy az, hogy minden év elején fűhöz-fához kapkodnak, termelőképességük lefedésére.

Az Esztergapadgyár befejező részlegén — szállításra készen.

Milliókat költünk a gépi berendezések beszerzésére, s a beruházási tevékenység alapján nyílván a termelési folyamat égető szükségszerűségei állnak. Emberi számítás szerint, azért vásárolunk importból vagy hazai piacról származó gépeket, hogy fel is használjuk őket. Ha ez így van, úgy a Vörös Lobogó joggal

KÉRDEZI,

miért áll kihasználatlanul az Aradi Esztergapadgyárban az 1968-ban megvásárolt három revolvereszterga, a félmillió lejes csiszológép és az 1969-ben megvásárolt méröberendezés?

miért porosodik a December 30 textilgyárban a több mint 300 ezer lejes mosógép, a három, egyenként 100 000 lejes szövőszék, tépőgép?

miért nem használja az Aradi Vagongyár a több mint 2 millió lej értékű gépparkját, a Vörös Trikó másfél millió lej értékű berendezését?

Ha kérdéseinkre nehezen találnák meg a választ, kérjenek segítséget a Bútor- és Épületvasalásokat Gyártó Vállalattól, az ineui, vagy a Progresul helyiipari vállalattól, ahol a Beruházási Bank ellenőrei megelégedéssel állapították meg, hogy a gépi berendezéseket teljes egészében kihasználják, s azok ténylegesen részt vesznek a termelési feladatok teljesítésében. Úgy látszik elkerülhető az, hogy a felszerelések „fizetett szabadságot" élvezzenek. Ez különben is az alkalmazottak joga.

Szerkesztőségünk várja a választ s még abba is beleegyeznénk, ha hibaigazítást kellene közölnünk. Amennyiben állításaink megfelelnek a valóságnak, úgy olvasóink joggal elvárhatják, hogy a címzettek mielőbb tájékoztassanak bennünket: mit tettek a helyzet felszámolása érdekében?

Az Esztergapadgyárban a szerelde munkásai az utolsó simításokat végzik az új esztergapadokon. Rövidesen útra kelnek megrendelőikhez. Jelentős termelőképesség, mondhatnánk úgy is, hogy hatalmas „helyzeti energia" rejlik bennük. Vajon a csarnok elhagyása után, mennyi ideig maradnak még parlagon értékes képességeik? A nemzetgazdaság szempontjából nem érdektelen ez a kérdés, mint ahogy nem érdektelen minden olyan géppel törődni, amelyik áll.

Az oldalt FEKETE GÉZA szerkesztette

Az új kapacitások átadási határidejének szigorú betartása

A Bútor- és Épületvasalásokat Gyártó Vállalat munkaközössége az 1973-as évi maximális terven felül vállalja:

— Az össz- és árutermelés félmilliós túllépését;
— 10 tonna fémmegtakarítást;
— 5 új fajta termék bevezetését;
— 150000 lej önköltségi megtakarítást

A Bútor- és Épületvasalásokat Gyártó Vállalat dolgozóinak közgyülésére a múlt évi jól végzett munka utáni jogos megelégedettség hangulatában került sor. **Hențiu Petru** mérnök, a dolgozók bizottságának elnöke a beszámolóban ismertette a tavalyi eredményeket, az ezek megvalósítására tett erőfeszítéseket, a még előforduló hibákat, valamint az idei megnövekedett tervfeladatokat.

1972-ben a vállalat munkaközössége az össz- és árutermelési tervet egyaránt 101,5 százalékban teljesítette. A tervkötelezettségeken felül 4,3 millió lej önköltségi megtakarítást értek el, az ezer lej értékű áru előállítására fordított költséget pedig 12,19 lejjel csökkentették. Az elmúlt évben az egyik központi feladatot a fémmegtakarítás képezte. A gyártási folyamat tökéletesítésével, a termékek átszervezésével, a műanyagok széles körű alkalmazásával, a hulladékok magas fokú értékesítésével, a szabásterv optimalizálásával sikerült 36 tonna fémet megtakarítaniuk, ami 24 000 garnitúra egyezményes bútor számára szükséges vasalást jelent.

A vállalat műszaki gárdája eredményesen karolta fel a **Minden mérnök és technikus oldjon meg a termelésben egy műszaki problémát szolgálati kötelezettségein túlmenően** kezdeményezést. Ennek köszönhetően, mintegy 783 000 lej értékű megtakarítást értek el. A múlt évben alkalmazott 27 újítás több mint 2 millió lejes előrebecsült hatékonysága, a vállalat újítási bizottságát a megye élenjárói közé emelte.

Biztató eredményeket értek el az alkatrészlegeken a második műszak általánosításának és a harmadik kiterjesztésének terén. Ezáltal a felszerelések kihasználása elérte a 93,9 százalékot, a váltási együttható pedig az 1,7-et. Ez utóbbi mutató további emelése tekintetében, úgy tűnik, van még tennivaló a vállalatban.

Ezzel pedig már rá is tértünk a múlt évi hiányosságok taglalására. A legtöbb veszteséget — 269 ezer lejt — a selejtgyártás okozta. Ennek túlnyomó hányada az öntött-vas-alkatrészek öntéséből és megmunkálásából ered. Ugyanakkor egyes gyártási folyamatok hiányos kidolgozása következtében minőségi gondok is adódtak. Az igényesség és a fegyelem növelésével e problémák nagy része idén megszüntethető.

Többen, így Czibula Helmut és Hăbaș Pavel mérnökök, Mihăilescu Ștefan közgazdász, Sebestyén István és Chicuș Dumitru munkások foglalkoztak a vállalat bővítését biztosító új részleg helyzetével. Felhívták a figyelmet: noha a közeledik működésbe lépésének határideje, még mindig nem szerződték le a teljes felszerelést, sőt, egyes gépek szállítási határideje a gyár átadási határideje után jár le. A szerelő munkálatoknál mutatkozó lemaradás alapos elemzést igényel. A hiányok mielőbbi megszüntetéséért a vállalat felső szervének sürgős intézkedéseket kell hoznia.

1973-ban, a tavalyihoz viszonyítva, 33,8 százalékkal nő az össz-, illetve az árutermelés az IAMMBA-ban. Ez komoly erőfeszítéseket igényel a gyár egész munkaközössége részéről. A múlt évi sikerek, a közgyülésen megszavazott intézkedések, valamint a munkások szilárd elhatározása képezi az idei kötelezettségek és a vállalások valóra váltásának biztos alapját.

S. D.

Nyomtatott áramkörös telefonkészülék

A bukaresti Electromagnetica előállította az első nyomtatott áramkörös telefonkészülékeket. Az új készülék egyszerű konstrukciójú, elegáns vonalú és rendkívül üzembiztos. A gyár körülbelül 3000 darabot szállít le belőle az idén.

Új csillapítószer

Univerzális csillapítószert állított elő C. E. Perrin francia professzor Paracematol néven. Az új gyógyszer előnye, hogy nem módosítja a vér összetételét, tehát a szokásos csillapításra allergiás betegeknek is adagolható.

A szívműködés filmezése belülről

A japán szakértők kardiofibroszkóppal a szív belsejéből filmezik e szerv működését. A fényvezető rostból készült cső az egyik véréren kerül a szív belsejébe. A mindössze 4 milliméteres készülék 16 milliméteres filmet készít.

Glaukoma ellen

A glaukoma, vagyis a zöldhályog, ha idejében nem kezelik, részleges, vagy teljes vakságot okozhat. Bár a betegség okai még nem eléggé tisztázottak, a különféle kezelési módok jelentős eredményeket hoztak. Dr. Pál Magda, a kőbányai (Budapest) rendelőintézet oftalmológiai osztályának főorvosa a gyógyszeres kezelés mellett pszichoterápiát is alkalmaz, vagyis felvilágosítja betegeit az alkohol, a nikotin, a koffein, sőt, a televízió káros hatásáról. A betegek nem szakítják meg munkájukat, de naponta bejárnak pszichoterápiára. A betegség alakulását rendszeres szakellenőrzés kíséri.

Tengertől elhódított földek

Hollandia, amelynek területe felereszt a tengerszint alatt van, a jövőben 20 milliárd márkát költ újabb területek elhódítására a tengertől. Az úgynevezett Delta-terv keretében fő- és mellékgátakat építenek, s teljesen ármentesítik a földeket. A Delta-terv 700 kilométer hosszú gátrendszert irányoz elő. Az így elhódított újabb területeken több ezer földműves telepszik meg. A nagyszabású terv teljes ármentességet biztosít, s megelőzi a földek elszikesedését is.

Motorerősítő készülék

Lengyelországban készüléket szerkesztettek, amely növeli a motor erejét, csökkenti a tüzelőanyag-fogyasztást és a motorházi koromlerakodást. A készülék bármilyen belsőégésű motornál felhasználható, felszerelése pedig nem teszi szükségessé a motor szerkezeti módosítását. A szigetelő-testben, amelyen keresztül a tüzelőanyag a porlasztóhoz jut, az elektródákat összekapcsolják a mágnesekkel. Az elektromos tér megkönnyíti a tüzelőanyag-részecskék felbomlását a porlasztóban, a mágneses tér pedig elősegíti a tüzelőanyag egyenletes keveredését a levegővel. Ennek folytán a tüzelőanyag elégése tökéletesebb.

„Csodákra" képesek

Dinamikus az elektronika: rohamosan fejleszti az egész ipart, forradalmian új megoldásokat kínál minden felmerülő új problémájára. Miközben pedig hatása egyre nagyobb területre terjed ki, készülékei egyre kisebbé válnak.

Ezen az őszön az elektronikus zseb-számológépek keltettek feltűnést. Gyorsabbak, sokoldalúbbak szekrénynagyságú mechanikus és elektronikus elődjeiknél. Üzletekben és irodákban kamatos kamatot számolnak, mérnökök, technikusok velük tervezik gépeiket, építészek rajtuk ellenőrzik a tervezett épület szilárdságát, hajó- és repülőgép-navigátorok segítségükkel tájolják a gépet. Még a háziasszonyok is használják — így tartják számon a család kiadásait.

Nagy sorozatban gyártják őket, ezért olcsóak. Működésük hangtalan. A legegyszerűbb fajta négy alapműveletet végez el, mint a hajdani nagy, zörgő, fogaskerekes asztali gépek. Áruk azonban harmada-negyede azokénak, helyszükségletük huszad-harmincad része.

Közepes típusaik is kisebbek a kazettás-magnóknál, ezek azonban már a hatványszámításra is alkalmasak, sőt, egyesek még ellenőrzik is a számítást. A nagyobb gépeknek „kisujjukban" van a felsőmatematika.

Még kisebbek lehetnének, ha csak az elektronikai berendezés helyszükségletével kellene számolni: a nagyobb helyet a kezelőgombok és a kapcsolók foglalják el. Számítóelemük kisebb egy gémkapocsnál: 5x5 milliméteres szilíciumréteg, amelyre fémoxidlabirintust párologtatnak. Ez az integrált áramkör több ezer tranzisztort pótolhat.

Az új számítógépek kiválóan helyettesítik a mérnökök, technikusok, fizikusok eddig használt logarléceit. Míg az csak 3—4 tizedes pontossággal számol, a miniatűr számológép eredménye a tizedik számjegyig megbízható. Gyorsabbak, mint a logarléc. Egy összehasonlító mérésnél a logarléccnek átlag öt perc kellett, a 225 grammos zsebszámítónak csak egy perc kell. Még a tizedesvessző helyét is megadják, amire a logarléc nem képes. Ezenkívül jó emlékezőtehetségük van, felesleggessé teszik a logaritmus-táblákat, szög- és más függvénytáblázatokat.

Várható, hogy bevonulnak a humán szakokba is. Könnyen elképzelhető, hogy miniszótárak formájában is megjelennek.

(Spiegel, Hamburg)

OK, KETTEN.

(KELEN FERENC felvétele)

A postagalambok tájékozódásáról

A postagalambok tájékozódási érzékének megmagyarázására több feltevés született. A legelterjedtebb az a feltételezés, hogy a galambok a Nap után tájékozódnak, mégpedig úgy, hogy képesek megkülönböztetni a Napmagasság értékeit az otthonra és a kiengedési helyre vonatkozóan.

Egyes kísérletekben a kiengedés előtti napon át a Naptól elzárva tartották a galambokat, a tájékozódás ugyanolyan sikeres volt. Igen ám, de mindkét kísérlettípus esetében figyelmen kívül hagyták az emlékezőképességet. Minden kétség kizárására, A. Whiten, a bristoli egyetem zoológusa olyan kalitkát készített, amelyet egy függőleges tengely körül forgatni lehetett, erre egy billentyűt szereltek, amelyet a galamb megcsipegethetett (ugyanis a terepkísérletek során a galambot „jutalmazták", amikor jól tájékozódott). Más szóval: a galambokat betanították (kondicionálták), hogy megkülönböztethessék a hazafelé-irányokat. A terepróbák arra utaltak, hogy valóban a Nap szolgál a megkülönböztetés alapjául.

A terepkísérletek során egy ernyő, amely együtt forgott a kalitkával, megakadályozta, hogy a galambok „támpontokat" jegyezhessenek meg. Laboratóriumban olyan mesterséges Napot használtak, amellyel tetszőleges ajtótúdót lehetett beállítani. A hosszadalmas és elmés kísérletek — Whiten óvatos következtetése szerint —, ha nem is igazolják közvetlenül, de mindenképpen alátámasztják azt, hogy a Napmagasság megkülönböztetési képessége szerepet játszik a postagalambok tájékozódásában. Annál is inkább, mivel a napnyugtakor végzett kísérletek során — amikor a Napot a láthatár tárgyai eltakarták már, habár magassága a tárgyak árnyékaiból még felbecsülhető lett volna —, a kísérleti állatok szemmel láthatóan „zavarban" voltak; hasonló hatású volt az egyenletes felhősödés is. A fejük közelébe helyezett 0,5 gauss erősségű mágneses tér semmiféle befolyással nem volt a galambok tájékozódóképességére.

(NATURE, London)

Három és fél évezred alatt

200 év béke

Az elmúlt három és fél évezred alatt az emberiség mindössze 200 évig élt békében. A meglehetősen lehangoló adatot a leszereléssel foglalkozó genfi nemzetközi konferencián közölte Jemeljanov szovjet professzor. Elmondta, hogy 1820 és 1859 között 92 háborúban 800 000 ember vesztette életét. A XIX. század utolsó négy évtizedében 196 fegyveres összecsapás volt, több mint 4,5 millió áldozattal.

Évszázadról évszázadra, sőt évtizedről évtizedre növekszik a háborúk áldozatainak száma. A XX. század első felében történt 117 fegyveres összeütközésben a világ különböző részein 42,5 millió ember halt meg.

A vietnami háború befejezéséig nem kevesebb mint 50 millió ember dolgozott közvetve vagy közvetlenül a katonaságnak. (—)

GEORGE COȘBUC

A klasszikus román költő, a román irodalom nagy alakja a mai Kolozs megyében vízsz. 1. községben született, amely ma az ő nevét viseli. Szebenben a vízsz. 6. című szépirodalmi lap munkatársa volt, majd Bukarestben — Caragialeval, Slavici-csal, Vlahuță-val közösen — szerkeszti, illetve kiadja a függőleges 17. és 18. című lapokat. Költészetét a nép szenvedélyes szeretete jellemzi, leghíresebb verse a függőleges 12. (román címe), amelynek nemcsak az 1907-es hazai, hanem a katalóniai parasztfelkelésekben is agitációs szerepe volt. Coșbuc gazdag irodalmi örökséget hagyott az utókorra. Nagyságára jellemző, hogy már életében függőleges 36-nak nevezték. Munkássága nagy jelentőségű volt mint függőleges 19. is.

VÍZSZINTES: 13. Finom patkó az ilyen. 14. Fa teszi a tűzön. 15. „... és a varázsló" (Thomas Mann elbeszélése). 17. ... Vej, híres kínai költő és festő a VIII. században, a tájképfestészet úttörője. 18. Gondolom, miről van szó. 20. Izmos legény. 21. Idős. 22. Ügyvédnek vannak. 23. Ezt teszi a citromszörp. 25. Kettősbetű. 26. Disztett, mintás. 27. Az előny. 28. Arany — franciául. 29. Ágyba teszik. 31. Kemény fém. 32. Máj választja ki. 33. Névelős európai nép, ék. h. 34. Shakespeare-dráma királya. 35. Helyhatározó szó. 37. Angol tagadószó. 38. Stratford-on- ... Shakespeare szülővárosa. 40. Kötőszó és cipő része, két szó. 42. Valakire. 44. A perben van szava. 45. Feljegyzed. 46. Mint a vízszintes 28. 47. Az erdei állat. 48. Ismét — latinul. 49. Iramban van. 50. Szarv anyaga. 51. Pozitív töltésű elektród. 52. Férfi becenév. 53. Szóösszetételekben: ellen, ék. f. 55. Tejtermék. 56. E pillanat. 58. Szabadságon van. 60. Terjedelmes. 62. Gömbölyded alakú. 63. Van társa. 64. Folyó, Passaunál ömlik a Dunába. 65. Kalapácsnak van.

FÜGGŐLEGES: 2. Begyömöszöl. 3. Egyenletesen mozog. 4. Kutyafajta. 5. Csont — románul. 6. Ilyen kukorica is van. 7. ... -sas. 8. Nyelvtani fogalom. 9. Úgymint. 10. Talppont, zenit ellentéte. 11. Mezőn dolgozik. 14. Régi tárgy, ha megtalálják. 16. Olasz névelő. 22. Kisdiák csúfneve, ék. f. 24. Kupolaboltozat. 26. ... homini lupus, ember embernek farkasa, latinul. 27. Menyasszony. 28. Drágakő-fajta. 30. Aggodalom. 31. Indián eredetű egyszemélyes csónak. 32. Kereskedő igéje. 34. Község Kolozs megyében. 35. Parány. 39. Villanófény. 41. Felszólítás a távozásra. 43. Iparos-szerszám. 44. Mint a függ. 27. 47. A vajfajta. 48. Ledolni készül. 49. A mágnesesség régen. 50. ... Zagora, hegység Bulgáriában. 51. A katonai fokozat. 52. Tárt karok jelzője. 54. Ez volt augusztusban. 55. Elfogyasztaná. 57. Libát töm. 59. Kártyalap, ék. h. 61. YNÖ. 64. Kötőszó. 66. YL.

KERESZTES ZOLTÁN

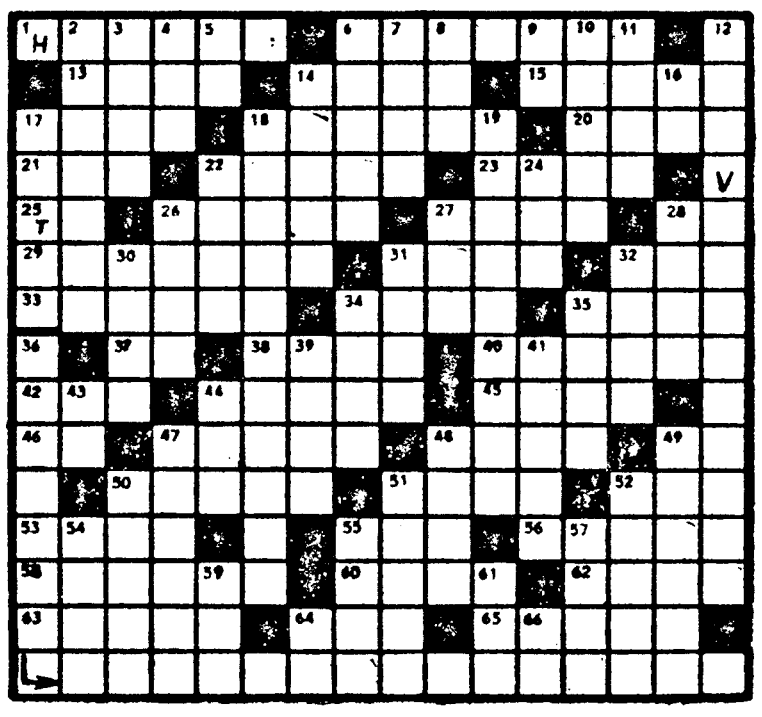

Egy kimutatás kapcsán

Kedvteléssel nézegetem ezt az új fajta kimutatás-formulát, amelyet idén vezettek be a KISZ-szervezetek munkájának nyilvántartására. Áttekinthetőbb, átfogóbb, ugyanakkor sokkal egyszerűbb az eddigieknél. És kedvem telik benne azért is, mert...

Az IAMMBA-ban vagyunk. Az előbb egy korszerű műanyagprésgép mellett Beiziller Walterrel, az egyik csoport felelősével, a részleg ifjúsági brigádjának vezetőjével beszélgettem. Változott valami itt a brigád megalakulása óta? Igen, természetesen. Stanca Stida, Mocanu Elena, Marincovici Elisabeta például, többször a lemaradók közé tartozott, a kimutatás egyik rubrikájában a normán aluliak számát szaporította. Elég nagy szám volt ez egy adott időszakban. Januárban egy vonal jelzi: nincs normán aluli fiatal a vállalatban. És ebben bizonyára része van a hat ifjúsági brigád 90 tagjának, akiknek munkája tavaly, az alakulás csonka évében, a gyár kétnapos termelését jelentette. (A mintegy 300 KISZ-tag csak ünnepi váltásokban, hazafias munkával a gyár négynapi termelését állította elő.) Az ifjúsági brigádok voltak a legelsők, amelyek bekapcsolódtak az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért folytatott országos ifjúsági versenybe, most is elöl járnak jó példájukkal. Számukra nem jelent nagy megterhelést a másoknak bonyolultnak tűnő nyilvántartások vezetése sem, hisz ezeket már megalakulásuk óta rendben tartják.

A kimutatás adatai, az elmúlt évekhez viszonyítva, egyre kedvezőbben alakulnak. S örvendetes az is, hogy az IAMMBA fiataljai nemcsak a múltra, hanem a mára, a mai követelményekre is figyelnek. Tavaly az első három hónapban 429 ember-óra igazolatlan hiányzást jegyeztek a fiatalok neve mellé. Idén januárban 48-at, s előreláthatóan a februári kocka sem telik ki jobban.

Azt hiszem, érthető, miért okoz örömet a szemlélő számára ez az új fajta kimutatás.

Köszönjünk — de hogyan?

Az elkezdett vita tovább gyűrűzik, örülünk, hogy általános iskolások is bekapcsolódtak. Egy héttel ezelőtt új vitaszempontokat javasoltunk (részben hatása volt), most megújítjuk az ajánlatot: ezúttal is kiemelünk néhány, szerintünk bővebb megvitatásra érdemes részt.

(Mit szóltok, például, az ilyen megfogalmazáshoz: „a mai fiatalság már oda süllyedt" — ha egy nyolcadikos kislány, vagy egy felnőtt mondja?)

Várjuk a további hozzászólásokat

Kiöregedett?

A mai nyelvben már sok olyan köszönés van, amelyek egyeseknek nem tetszenek. Például a szia, szevasz, helló. Én amellett vagyok, hogy ezeket kell használni, mert ezzel megoldódik minden szorongás a köszönéssel kapcsolatban. Használni kell őket azért is, mert **a mai század rohanó emberének nincs sok ideje a köszönésre.**

Amellett kardoskodom, hogy ezeket a köszönéseket használjuk és ne a kiöregedett kifejezéseket.

Nyerges Mihály, VIII. osztályos 1-es számú általános iskola

Ismét a régit

Sokan azon akadnak fenn, hogyan köszönjünk. Az időseket talán a jó napot kívánokkal vagy a napszaknak megfelelő köszönéssel kell üdvözölni. Tévedés ezt a köszönésformát hivatalosnak, falusiasnak tartani.

A tinédzserek a szevasszal, sziával üdvözlik egymást, s hogy bizonygassák gazdag szókészletüket, mozikban hallott csáó, helló, high köszönéseket vezettek be. Miért kell idegen köszönési formákat használni, mikor nyelvünkben van megfelelő? Ha a régit nem tudjuk megszokni, akkor az újat még kevésbé. Maradjunk tehát a jó napot kívánok mellett és igyekezzünk ezt használni újból.

Szeredi János, az aradi Electromotal dolgozója

Ki köszön előre?

Köszönjünk minden ismerősünknek — erre késztet jó modorunk. Akit kedvesebben köszöntünk, biztosan közelebb érezzük magunkhoz.

Intelligens, jóérzésű ember, legyen az értelmiségi, orvos, tanár, ma már előre üdvözli ismerőseit, kalapot emel a takarítóasszonynak is. Soha ne várjuk azt, hogy, fiatal ismerőseink előre köszönjenek, aki hamarabb meglátja ismerősét, az üdvözli előre. (17—30 év körüli nőkről beszélek.)

Urbán Katalin, aradi nagykórház

By-by mama?

Néha meghökkenek azon, ahogyan barátnőim szüleiket köszöntik. Bántó és fülsértő a helló, a csáó vagy a by-by mama. **Sajnos, a fiatalság nagy része már oda süllyedt, hogy barátjával egyenrangúvá teszi azt, aki őt fölnevelte, s a szülők nem gondolnak arra, hogy ez tekintélyük semmibe vevése** és gyermekeik argójának gyarapítója.

De hogyan is köszönjünk? A jó napot szokványos és ridegséget áraszt. Csókolommal? Egy édesapának nagyobb korban így köszönni talán kissé mulatságos. Azonkívül a dédelgetett csókolom általában „kolommá" lesz az unatkozó serdülő szájában. Régebb a köszöntlek anyu, illetve apu mellett voltam. Sok gondolkozás és némi tapasztalat után rájöttem, hogy az általános jó napottal kell köszönnöm úgy szüleimnek, mint bármely felnőttnek.

Perényi Ildikó, VIII. osztályos 1-es számú általános iskola

Férfiak „előnye"

A férfiak előre köszönjenek a nőknek. Igen ám, de ez sem fogadható el akármilyen formában. **Például egy igazgató, főmérnök vagy magasabb beosztásban lévő személy, ha egyáltalán leereszkedik odáig, hogy köszöntsön egy munkásnőt, aki ugyanabban az üzemben dolgozik, ez a köszöntés legjobb esetben a fejbólintás határait érinti.**

Szerintem az ilyen köszönés ellen mindenkinek tiltakoznia kellene. Akik pedig valamilyen főiskolai végzettséggel rendelkeznek, ne szégyelljék azt, hogy egy náluknál alacsonyabb beosztású vagy végzettségű személynek köszönjenek. A köszönés nem szégyen, hanem a jólneveltség legelemibb formája.

Mihály Mária, Arădeanca

Tiszteletadás

Mindenki köszönjön úgy, ahogy az emberhez illik, érezztetve a köszöntött emberi mivoltát, emberi értékét.

Nem elszigeteltek olyan esetek, hogy a magasabb társadalmi pozíciókat betöltő személyek félvállról és lebecsülően beszélnek beosztottjaikkal. Érezteti velük a maguk elképzelte „ember és ember közötti különbséget" a köszönéssel is. Ezzel az iskola padjaiban eltöltött idő hiábavalóságát bizonyítják.

A megaláztatások ellen küzdeni kell — a köszönésekben is.

Legyen tehát a köszönés is az emberi erényt jelentő megbecsülés egyik formája. Búcsúzóul pedig: viszontlátásra!

Szomorú László, az IAMMBA dolgozója

● VITA ● VITA ● VITA ● VITA ● VITA ● VITA ●

Lehet szórakoztatva nevelni!

(Folytatás az 1. oldalról)

síthetik a felsőbb szervek. Több líceumban a KISZ-vezetőség nem tekinti állandó, komoly feladatnak a szórakoztató-nevelő munkát. Hihetetlen, de előfordult: a KISZ-bizottság kultúrfelelőse nem tudta, hogy két nap múlva összejövetel lesz a líceumban!

Igaz, itt csak húszan-harmincan jönnek az összejövetelre. Úgymond, nincs hagyománya. De ha most nincs, akkor ezután már nem is lehet?

Problémák merülnek fel az úgynevezett nevelő mozzanatokkal kapcsolatban. Sok iskolában, ez, egy (idézem az egyik felszólalót) „történelemkönyvből kimásolt felolvasásra korlátozódik". Ha valóban csak ennyi, ne csodálkozzunk azon, hogy a diákok szándékosan lekésik...

A címben határozott igennel válaszolunk. Egy összejövetelen, például, érdekes vetélkedőket (legjobb táncospár, énekes, szavaló, szónok stb.) humoros mozzanatokat, szórakoztató játékokat lehet közbeiktatni, s az egész estnek nevelő jelleget adni. Miért ne léphetne fel egy-egy osztály, például, rövid irodalmi összeállítással, jelenettel, művészi műsorral? Arról, hogy ezek „ne üssék" egymást, az iskolai KISZ-bizottságnak kellene gondoskodnia. Ha pedig előadás szerepel nevelő mozzanatként, ne elégedjünk meg a sablonokkal, közhelyekkel, ne csapjuk össze csak azért, hogy meg legyen hisz úgy sincs ilyen formában eredménye.

Az iskolai összejövetelekre tértem ki, mert a legelterjedtebbek, legnépszerűbbek és éppen emiatt a nevelésre is igen sok lehetőséget nyújtanak. A nevelésnek, szórakoztatásnak, természetesen, más formái is ismertek. Csak az iskolai KISZ-bizottságokon múlik, mennyire tudják ezeket érdekessé, vonzóvá változtatni.

Az oldalt
JÁMBOR GYULA
szerkesztette

A kötszövő ipar alapszakmái

Pályaválasztási tanácsadó

Az egyénnek megfelelő szakma jó megválasztása együtt jár a zavartalan munkahelyi beilleszkedéssel, amely mind az alkalmazott, mind a vállalat és a nemzetgazdaság szempontjából kívánatos. A dolgozók számára az integrálódás gazdasági, biológiai, lélektani, szociológiai érdek és szükségesség.

A kötszövő ipar vállalataiban három alapvető mesterséget gyakorolnak: a **kötszövő**, a **befejező** és a **készruhakészítő** szakmát.

A kötszövő kétféle kötőgépen dolgozik, a lineáris és körkötőgépen. Mindkettőnek azonosak működési alapelvei.

A kötszövő munkás feladata vigyázni a gépek kifogástalan működésére, a szükségleteknek megfelelően nyersanyaggal (fonallal megtöltött csévékkel) ellátni a gépet, valamint újból működésbe hozni, ha bizonyos hibák (tűtörés, és főként fonalszakadás) lépnek föl.

Munka közben a munkásnő a gépek között sétál, ügyelve arra, hogy a gép tárolója mindig tele legyen, a kötött anyag minősége pedig kifogástalan. A munkapozíció álló helyzet, kissé előrehajtott testtel. A gép pontos és gyors, különösebb erőfeszítés nélküli kiszolgálása megköveteli a dolgozóktól az egészséges lábat, (lúdtalpúaknak például, nem ajánlott ez a szakma) a kicsi, hosszú ujjú kezet. A kötszövő szakmához szükséges más képességek: éles látás (mindkét szemmel), éles hallás, a szem és a kéz mozgásainak jó koordonálása, az ujjak gyorsasága stb. Szükséges koncentrált és megosztott figyelem, a formák jó memorizálása, a gyors helyzetfelismerés és az adekvált határozatok meghozásának készsége, az érzelmi élet kiegyensúlyozottsága, a gondolkodás gyorsasága. A kötszövő munkástól természetesen megkövetelik a lelkiismeretességet, korrektséget is.

A befejező műhelyekben végzik a kötszövött anyag mosását, fehérítését, festését stb. A befejező munkástól megkövetelt képességek: éles hallás és látás, színlátás, fizikai ellenállóképesség, megfigyelőkészség, képmemória.

A kötszövő ipar harmadik alapszakmája a készruhakészítőé. A munkásnőnek tudnia kell minta után szabni és géppel varrni. Mindkét munkához ugyancsak éles látásra, térlátásra, a szem- és kézmozgás jó koordinálására, a mozdulatok gyorsaságára és pontosságára, képmemóriára, a zajjal és a munka egyhangúságával szembeni ellenállásra van szükség.

A **karbantartó lakatosok** a megrongálódott vagy elkopott alkatrészeket javítják, illetve cserélik, különböző lakatosszerszámokkal és gépekkel (köszörű, maró, vágó stb.) dolgoznak. Jó arányérzék, nagyságérzék, éles látás, pontos kézmozgás, szem- és kézmozgás koordonálása, koncentrált figyelem, gyors gondolkodáskészség szükséges e szakma gyakorlásához.

A kötszövő és a készruhakészítő szakmák lányoknak a befejező és a karbantartó lakatos szakmák fiúknak ajánlottak.

Szakképesítést a fenti mesterségekre a Textilipari Szakiskola nyújt, időtartama két év (lakatosoknak három). Szakképesítést lehet nyerni rövid időtartamú (öthónapos) tanfolyamon, amit a munkahelyen (Vörös Trikó gyár) szerveznek kötszövők és készruhakészítők számára.

Szakképesítés után a végzősöket e törvény által előírt fizetési kategóriába sorolják, a vállalat munkahelyet biztosít számukra. A felsőbb fizetési kategóriákba való besorolás, az érvényben lévő törvények alapján, a munkahelyi régiség, a munka minősége és mennyisége figyelembe vételével történik.

STANCU MIRCEA pszichológus

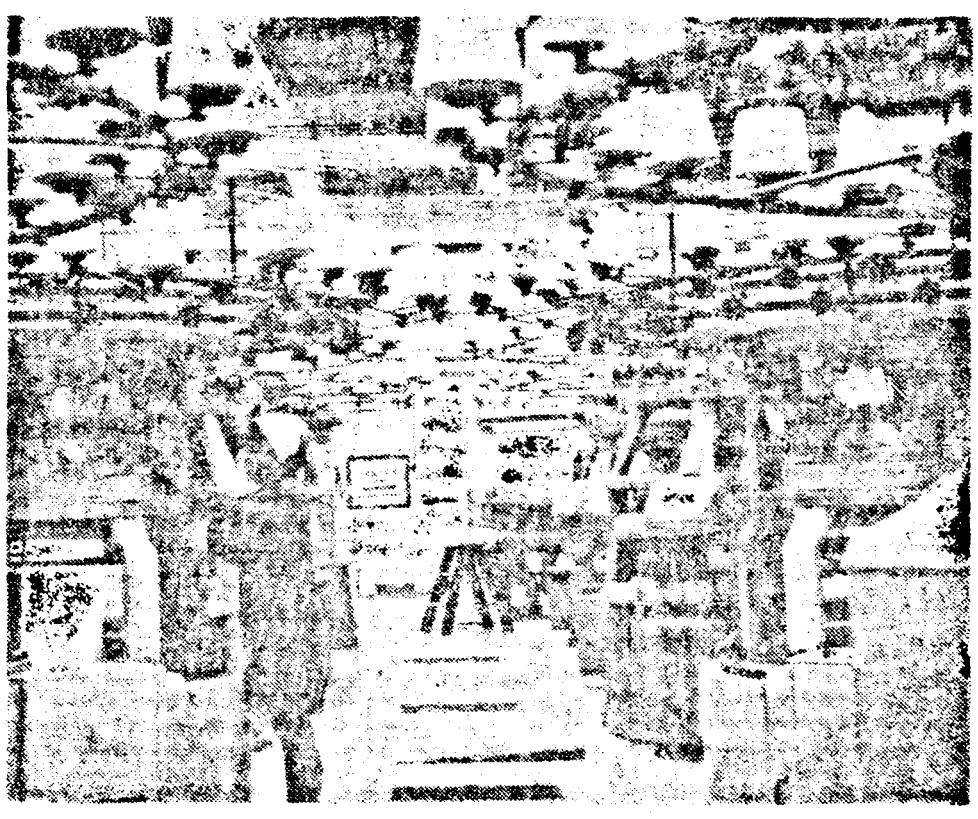

A Vörös Trikó gyár körkötő gépei között.

(KELEN FERENC felvétele)

1973. február 23., Péntek

Napkelte 7.04, napnyugta 17.55 órakor. Az évből eltelt 54 nap, hátra van még 311.

- 1821-ben elhunyt John Keats, angol költő.
- 1828-ban elhunyt Fazekas Mihály, a Ludas Matyi írója.
- 1882-ben született Gheorghe Cucu zeneszerző.
- 1903-ban született Julius Fucik író, a csehszlovákiai forradalmi mozgalom mártírja.
- 1942-ben elhunyt Stefan Zweig, német író.
- 1945-ben elhunyt Alekszej Tolsztoj, szovjet író.

Szakmai bemutató

Szakmai berkekben nagy érdeklődés előzi meg azt a megbeszéléssel egybekötött tájékoztató jellegű fodrászati bemutatót, melyre kedden, február 27-én kerül sor az aradi kisipari szövetkezetek klubjában. A rendezvény kezdeményezője az UCECOM, a kisipari szövetkezetek központi szerve. Célja, a részvevők szakmai tudásának gazdagítása mellett az, hogy tájékoztasson a fodraszat új divatirányzatairól, az 1973-ban divatos hajviseletről. Tizenhárom megye — köztük Temes, Bihar, Kolozs, Maros, Arad stb. — képviselői cserélik ki ezalkalommal tapasztalataikat s gyüjtenek újabbakat. Boros László fodrász, a Higiena szövetkezet 4-es számú egységének dolgozója, több nemzetközi verseny részvevője (és nyertese) gyakorlati bemutatót tart a részvevőknek.

Edzői tanfolyam

A megyei TST módszertani osztálya közli, hogy az edzők továbbképző tanfolyamának következő előadását február 26-án, hétfőn, 18 órai kezdettel a megyei pártkabinet Horia utcai székházában tartják meg. A megjelenés kötelező!

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, február 23-án változó idő felhős égbolttal. Helyi eső, havaseső, a domb- és hegyvidékeken hózápor lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb ejszakai hőmérséklet minusz 2 és plusz 1, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 3 és 7 fok között váltakozik.

A következő két napon változóra forduló idő. Felhős égbolt és helyi csapadék lehetséges. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Tájékoztató

Szerkesztette BÁLAJ KATALIN

Mikrointerjú

A márciuskák dekádjáról

— Hogyan készül az aradi kereskedelem e hagyományos tavaszjelző, tavaszváró eseményre? — érdeklődtünk Docmanov Gheorghe elvtárstól, a Megyei Kereskedelmi Igazgatóság osztályvezetőjétől.

— Köztudott, hogy a kereskedelem a márciuskák dekádjával a nőknek kíván kedveskedni örömet szerezni. Már megtettük a szükséges intézkedéseket, hogy a február 28—március 8 között megrendezendő dekád idén is sikeres legyen. Elsősorban is gondoskodtunk a női szaküzletek, textilüzletek, illatszerboltok árukészletének felfrissítéséről, kiegészítéséről az ajtónkon kopogtató évszaknak megfelelő szezoncikkekkel: divatos kötszövött holmikkal, csinos átmeneti cipőkkel, kozmetikai és illatszer-újdonságokkal, kalapokkal, bőrdíszmüáruval. Három üzletben — köztük a Feminában is — eladással egybekötött házikiállítás rendezésére kerül sor, a szezoncikkek bemutatásával. Negyven, kirakatrendezőkből álló kollektíva nevezett be a „Tavasz" témájú kirakat-versenybe, amely az idei márciuska-dekád jelentős eseménye. Március 8-án három üzletben tárgynyereményes sorsolás lesz. Az üzletben aznap vásárló nők a pénztárnál egy-egy számot kapnak. Zárás előtt valamennyi szám részt vesz a sorsolásban. A nyertesek különféle kis ajándéktárgyakat kapnak. A Közélelmezési Tröszt a dekád idején négy vendéglátóipari egységben rendez majd eladással egybekötött konyhaművészeti-cukrászati kiállítást. Mint érdekességet említeném meg, hogy idén több mint 100 000 darab márciuskát bocsátunk eladásra az ajándékboltokban, papírkereskedésekben, dohányárudákban stb.

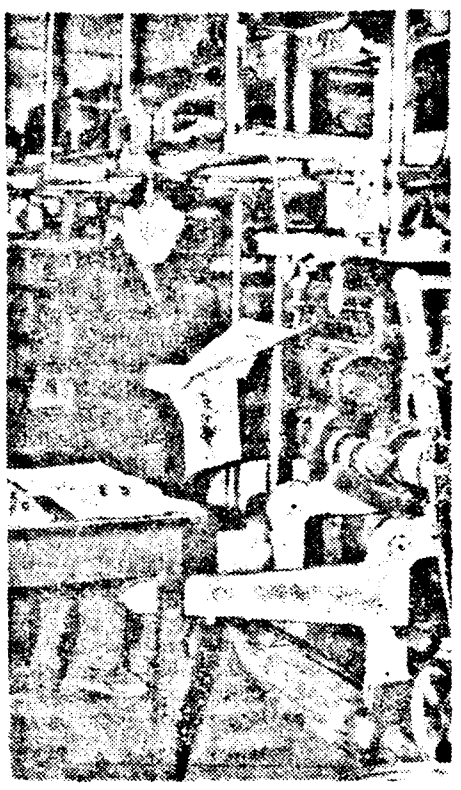

Hermann Ferenc, az aradi Nyomdaipari Vállalat újság-részlegének vezetője, a körforgó gépeknél ellenőrzi, miként készülnek a helyi lapok.

Méhészek, figyelem!

A municipiumi méhészkör ezúton is felhívja tagjainak figyelmét, hogy az évi közgyüles megtartására vasárnap, február 25-én délelőtt 9 órai kezdettel kerül sor az Eminescu utca 5 szám alatt lévő teremben. Felkérik a kör tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a közgyülésen.

Mint ismeretes, számos lakos háztartásában található jelenleg sertéshús különböző formában tartósítva (friss vagy füstölt kolbász, friss vagy füstölt oldalas, húsos-szalonna, disznócsülök, karaj, tarja, sonka stb.), amelyet 1972 december folyamán, vagy ebben az esztendőben, körülbelül február 15-ig vásároltak az állami kereskedelemben, vagy magántermelőktől.

Az Arad Megyei Egészségügyi Igazgatóság azt ajánlja minden lakosnak, hogy ezeket a sertéshús-féleségeket csak alapos felfőzés vagy sütés után fogyasszák.

A gyermek nem akar semmiképpen elaludni.

— Énekelek neki — mondja végül az elkeseredett anya.

— Szó sincs róla — vágja rá a férje. — Nem szabad a gyermeket megrémíteni...

Új üzletek

Állandóan bővül, gazdagszik a fogyasztási szövetkezetek üzlethálózata megyénkben. Chişineu Criş-en és Pankotán emeletes üzletház, Soborsinban bútor- és konfekció üzlet, Bélen ugyancsak bútorüzlet és egy szolgáltatási mikrokomplexum épül. Lippán korszerüsitik és szakositják az üzleteket. A vingai kemping mellett jó ütemben halad a motel épitése, melynek „ikertestvére" — csak még szebb, még modernebb kivitelezésben — a pécskai úti csárda szomszédságában fog emelkedni, a turisták örömére.

Azok az emberek, akik nem csinálnak semmit másoktól kizárólag természetfeletti tetteket követelnek.
(Victor Eftimiu)

ITTHON

Előadás Ineun

Tegnap délután az ineui művelődési házban, a Könyvhónap falun, Ifjúsági könyvek hete rendezvényei sorában Dorel Zăvoianu elvtárs, a megyei pártbizottság titkára tartott előadást A párt vezető szerepének növekedése — a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építésének objektiv törvényszerüsége témakörrel.

A kantin-éttermek tevékenységének javításáért

Tegnap, a municipiumi szaktanács végrehajtó bizottságának rendezésében munkaülésen elemezték az aradi kantin-éttermek tevékenységét és intézkedési tervet dolgoztak ki ezek munkájának javítása érdekében. A tanácskozáson részt vettek a municipiumi néptanács, a Közélelmezési Tröszt és az Arad Megyei Kereskedelmi Igazgatóság képviselői, a kantin-éttermek vezető bizottságainak elnökei, a kantin-éttermek felelősei, valamint a kantin-éttermekkel rendelkező vállalatok szakszervezeti bizottságainak elnökei és adminisztratív vezetőségeinek megbizottai. A tanácskozás munkálatainak ismertetésére még visszatérünk.

Az Arad Megyei Ellátási és Szolgáltatási Tanács gyülése

Mint ismeretes, a Román Kommunista Párt Országos Konferenciájának a gazdasági tevékenység megszervezésére és vezetése tökéletesitésére vonatkozó határozatai szellemében 1972 december 11-én Aradon is megalakult az Arad Megyei Ellátási és Szolgáltatási Tanács. Holnap, e tanács, melyben részt vesznek a különböző kereskedelmi és szolgáltatási szervek és szervezetek, munkaülést tart. Ez alkalommal — jelentés alapján — megvitatják az ellátási és szolgáltatási problémákat, illetve szervezési kérdéseket oldanak meg.

Júniusi fürdőjegyek

Az áprilisi és májusi fürdő- és üdülőjegyekről (melyeknek árusitását az ONT turisztikai hivatalnál megkezdték) már beszámoltunk. Most, olvasóink tájékoztatására a júniusi beutalókról adunk hírt, ugyanis ezeket a fürdőjegyeket is már megvásárolhatják a turisztikai hivatalnál.

Tizenkét napos üdülőjegyek: Borzsékre (június 23-án); Buşteni-re (június 11-én és 25-én); Gyilkostóra (június 6-án és 23-án); Sinaiára (június 13-án és 26-án); Szovátára (június 13-án és 27-én).

Tizennyolc napos gyógyfürdő-beutalók: Amarára (június 26-án); Borzsékre (június 6-án és 25-én); Călimăneşti-ra (június 10-én, valamint 21-én); Căciulatára (június 10-én, 16-án, 21-én, 28-án és 30-án); Algyógyra (június 6-án és 25-én); Govorára (június 9-én, illetve 25-én); Herkules-fürdőre (június 6-án); Vizaknára (június 6-án és 25-én); Olăneşti-re (június 14-én, úgyszintén 22-én); Pucioasára (június 12-én); Szentgyörgyre (június 9-én és 26-án); Slănic Moldovára (június 14-én, valamint 29-én); Szovátára (június 15-én); Sinaiára (június 10-én); Techirghiolra (június 7-én és 26-án); Tenkére (június 9-én).

● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSORKALAUZ ● MŰSOR ●

filmek

DACIA: A nagy szökés (am) (9.30. 13, 16.30. 20). STUDIO: Dühöng a vad szél (am) (9.45. 12. 15.30. 20). FILMARCHIVUM: Clochmerle (18.00). MUREŞUL: Tengerek farkasa. A bosszú (r—NSZK) (10. 14. 17, 20). IFJÚSÁGI: Húszezer mérföld a tenger alatt (am) (11. 14.30, 17.15, 20). PROGRESUL: (Ujarad): Szent Teréz és az ördögök (r) (15. 17. 19). SOLIDARITATEA (Gáj): A préri (fr) (17. 19). CFR (Grădişte): Félix és Ottília (r) (18).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Római vakáció (am). INEU: Egy rendőrfelügyelő vallomásai a köztársasági ügyész előtt (o). CHIŞINEU CRIŞ: Cable Hogue balladája (am). NAGYLAK: Ház a fák alatt (fr). KURTOS: Pillantás a hídról (am). PANKOTA: A chevennek ősze (am). SEBES: Lovasok (am). SZENTANNA: Tiszta kézzel (r). PÉCSKA: Ház a fák alatt (fr). ŞIRIA: Nagy fehér reménység (am). VINGA: Kaktuszvirág (am). BUTYTYIN: Simon Bolivar (sp).

televizió

9 Orosz nyelvtanfolyam — 42. lecke. 9.30 Egy életet egy eszméért — Ion Ionaşcu mérnök — ismétlés. 10 Telex. 10.05 Hirdetések. 10.10 Kisszínház — ismétlés. 11.25 Könnyüzene — ismétlés. 12.10 Részletek az ifjúsági műsorból. 12.50 A bukaresti municipiumi néptanács kérdésekre válaszol. 13.10 Híradó. 16—17 TV-iskola: Fizika, román irodalom. 17.30 Angol nyelvtanfolyam — a 41. lecke ismétlése. 18 Telex. 18.05 Lottóhúzás. 18.15 Hogyan beszélünk? 18.35 Autósoknak. 18.50 A TV sajtókonferenciája. 19.20 1001 este 19.30 Híradó: Határidő előtt az ötéves tervet! 20.10 A hét dala. 20.15 Műsorismertetés. 20.30 Ványa bácsi — szovjet játékfilm. 22 24 óra 22.30 A holnap világa.

múzeum

Az Arad Megyei Múzeum Enescu tér 1. szám, telefon 164-99 hétfő kivételével, naponta 11—19 óra között van nyitva. Megtekinthető az 1848—1849-es forradalom; Régi történelem; Képzőművészeti tárlat.

színház

Szombaton, február 24-én, este fél 8 órakor: Preşul (bérletszünet).

Vasárnap, február 25-én, délután fél 4 órakor: Preşul, este fél 8 órakor: Preşul (K bérlet. Artex, Arădeanca, Victoria, Higiena, Arta meşteşugăreasca, Vremuri noi).

STÚDIÓ 197

Pénteken, február 23-án, este fél 8 órakor: Joc de pisici (I bérlet).

Azok a bérlettulajdonosok, akik nem tekintették meg a bérletük betüjének megfelelő előadásokat, bármelyik előadásra fenntarthatnak jegyet.

hangverseny

Vasárnap, február 25-én, este fél 8 órakor a Kultúrpalota kistermében a bukaresti George Enescu filharmónia Pro arte kvartettje kamarazene-hangversenyt tart. A kvartett tagjai: Varujan Cozighian — első hegedű, Avy Abramovici — második hegedű, George Popovici — mélyhegedű, Alfons Capitanovici — gordonka.

Műsoron: Bentoiu: I. számú kvartett, Beethoven: Kvartett opus 135, Frank Bridge: Három idill.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál.

Országos bizottság alakult Dimitrie Cantemir születésének 300. évfordulója rendezvényeinek megszervezésére

Csütörtök délelőtt a fővárosban országos bizottság alakult a Dimitrie Cantemir nagy román tudós és politikus születésének 300. évfordulója (október 26) alkalmából sorra kerülő rendezvények megszervezésére.

Az alakuló ülésen részt vett Cornel Burtică elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB titkára, Aurel Duca elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, a KB propaganda-osztályának vezetője.

Cornel Burtică elvtárs beszédében rámutatott, hogy az évforduló országos megünneplése kifejezi azt a nagyra értékelést, amely a párt- és államvezetőség, egész népünk részéről megnyilvánul a román történelem és szellemiség e nagyszerű személyisége, a világhírű tudós iránt. A szónok hangsúlyozta, hogy Dimitrie Cantemir neve az egyetemes kultúra számos más jelentős képviselőjével együtt szerepel az UNESCO által az idén az egész világon megünneplésre ajánlott évfordulók naptárában.

Az országos bizottság, amelynek elnöke Miron Nicolescu akadémikus, România Szocialista Köztársaság Akadémiájának elnöke, a következő elvtársakból áll: Mihnea Gheorghiu, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának elnöke, George Macovescu külügyminiszter, Ion Coman vezérezredes, honvédelmi miniszter-helyettes, Zaharia Stancu, az Írószövetség elnöke, Vasile Potop, az RKP Iași megyei bizottságának első titkára, Constantin Matei, az RKP KB propaganda-osztálya vezetőjének helyettese, Constantin Petre, az RKP Bukarest municipiumi bizottságának titkára, Mihai Dulea, az RKP KB külügyi igazgatósága osztályvezetőjének helyettese, Ion Brad, a Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács alelnöke, Bujor Sion, a Rádiótelevízió Állami Bizottságának elnöke, Traian Stefănescu, a KISZ KB első titkára, ifjúságügyi miniszter, Virgil Cazacu, a nevelés- és oktatásügyi miniszter első helyettese, Ștefan Ștefănescu, a Nicolae Iorga Történelmi Intézet igazgatója, George Ciucu, a Bukaresti Egyetem rektora, Ștefan Pascu, a Kolozsvári Egyetem rektora, Mihai Todosia, a Iași-i Egyetem rektora, Petre Brîncuși, a Ciprian Porumbescu Konzervatórium rektora, Jean Livescu, a Román Nemzeti UNESCO-bizottság elnöke, Mihai Berza, a Délkelet-Európai Tanulmányi Intézet igazgatója, Bányai László, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának alelnöke, Virgil Candea, a România Társaság főtitkára, Carol Gollner, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiája szebeni társadalomtudományi központjának igazgatója, Dumitru Preda, a Temes Megyei Szocialista Művelődési és Nevelési Bizottság elnöke.

A kiváló államférfi és jeles irodalmár születésének 300. évfordulójáról nagyszabású program keretében emlékeznek meg. România Szocialista Köztársaság Akadémiájának, valamint a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának védnökségével ünnepi tudományos ülésszakot tartanak. E két intézmény kezdeményezésére Bukarestben, Iași-ban és más városokban szümpozionokat rendeznek. România Szocialista Köztársaság Történelmi Múzeumában és Moldova Történelmi Múzeumában dokumentum-kiállítások lesznek. A Szocialista Művelődési és Nevelési Tanács, a fővárosi, iași-i, kolozsvári, temesvári és craiovai egyetemeken nyilvános összejöveteleket rendeznek, amelyeken megemlékeznek Dimitrie Cantemir életéről és munkásságáról. Ugyanakkor kiadják műveinek gyűjteményes kötetét, kétnyelvű (latin és román) kiadásban megjelenik egyik legnevezetesebb munkája, a Descriptio Moldaviae, s kinyomtatják a jeles román irodalmának szentelt különböző monográfiákat, tanulmányokat, szépirodalmi műveket. Bukarestben, Iași-ban és Kolozsváron elhelyezik Dimitrie Cantemir mellszobrát, dokumentum- és játékfilmeket forgatnak, jubileumi bélyegsorozatot bocsátanak ki. Megemlékeznek az évfordulóról az ország különböző művelődési házaiban, az iskolákban és az egyetemeken is.

Az Apimondia Végrehajtó Tanácsának határozatai

Az UNESCO Palotájában befejezte munkálatait a Méhészegyesületek Nemzetközi Szövetségének (Apimondia) Végrehajtó Tanácsa, s kijelölte a különböző fejlődésben lévő országoknak nyújtandó műszaki segélyprogramot. A tanács ezenkívül jóváhagyta az egyetem utáni méhészeti tanfolyamok nemzetközi részvétellel történő megszervezését a bukaresti Nemzetközi Méhészettechnológiai és -Gazdasági Intézetben, a bukaresti Méhészek Házának létrehozását kooperáció útján egy nemzetközi méhészeti turisztikai ügynökség létesítését országunk fővárosában, s jóváhagyta a Buenos Airesben ez év októberében megtartandó 24. nemzetközi méhészeti vásár lebonyolításának megszervezési részleteit.

Kétszeresen nőtt az arany ára

Csütörtökön a legfőbb nyugat-európai tőzsdéken az előző nap szintjéhez viszonyítva ugrásszerűen emelkedett az arany ára. Londonban az arany unciájának ára már a kora délelőtti órákban elérte a 90 dollárt, vagyis több mint kétszeresét annak az árnak (42.22 dollár), amelyet a múlt heti dollárdevalválás alkalmával megállapítottak.

Ezzel egyidejűleg az összes nyugat-európai tőzsdéken a minimális szint alá csökkent a dollár árfolyama. Majna-Frankfurtban a dollárt 2,9320 nyugatnémet márkával jegyezték, vagyis minden idők legalacsonyabb árfolyamán. Az Associated Press a nyugat-európai pénzügyi körök hangulatát jellemezve rámutat, hogy a bankárok és a pénzügyi szakértők véleménye szerint mindössze egy héttel a dollár 10 százalékos leértékelése után a valutaválság egyre súlyosabb méreteket öltött.

A kávétermelők visszautasítják a dollárt

Salvador Köztársaság is csatlakozott azokhoz a kávétermelő országokhoz, amelyek kárpótlást követelnek a dollár 10 százalékos leértékelése nyomán keletkezett veszteségeikért. Az Associated Press jelentése szerint a salvadori gazdaságügyi miniszter utasította ország képviselőit a Nemzetközi Kávészervezetben, hogy az importáló ország valutájában és ne dollárban kérjék a kifizetéseket. Mint hangoztatta, a kávétermelő országok a Nyugat-Európában és Japánban eladott árumennyiség értékének 10 százalékát elvesztették.

Más jelentések szerint a Costa Rica-i kormány javasolta a kávétermelő országoknak, hogy a dollár leértékelésének arányában, tehát 10 százalékkal drágítsák meg a kávét.

Innen-onnan

NÉGYTONNÁS SZARKOFÁGRA BUKKANTAK

A fáraók idejéből származó templomra bukkantak a régészek Beni Szuef tartományban (EAK). A templom közelében találtak egy 2500 éves, 4 tonnás gránitszarkofágot.

ÚJ KŐOLAJLELŐHELY

Újabb kőolajlelőhelyeket fedeztek fel az Északi-tengeren egy nemzetközi kőolajkutató konzorcium dolgozói. A kutatómunka vezetője, s a Philips Petroleum arról tájékoztat, hogy az új olajtelep Aberdeentől 170 mérföldre délkeletre terül el, mindössze 90 méter mélységben.

TÉVÉFILM-FESZTIVÁL MONTE CARLÓBAN

Takeo Nizu japán filmrendező vitte el a Monte Carlo-i TV-filmfesztivál **Aranynimfa** nagydíját az Ismeretlen betegség, gyógyítani lehetetlen című filmjével. A környezetvédelemmel kapcsolatos **III. Rainer** nagydíjat a belga Ivo Bergnek és Roeland Dirksnek ítélték oda Irány: az Északi-tenger című filmjükért. **Ezüstnimfa** díjat nyertek Franciaország Anglia Kanada, az NSZK és az USA képviselői. A legszebb hajók című Nitocsin-film (szovjet) a Cino del Duca díjat hódította el.

FORDULT A KOCKA

A chicagoi bíróság vád alá helyezte Otto Kerner bírót, az Egyesült Államok Ítélőtáblájának, az amerikai jogi rendszer második, a Legfelsőbb Bíróság után következő legfontosabb szervének a tagját. A vádirat szerint Kerner amikor Illinois állam kormányzója volt (1961—1967), adócsalásokat követett el, többször megvesztegették, lefizették. Vele együtt helyezték vád alá Theodore Isaacsot, aki Kerner kormányzóságának idején Illinois állam Adóhivatalának igazgatói tisztét töltötte be. Az állam törvényei szerint Kerner a vádirat 19 pontja alapján 83 évig terjedő börtönbüntetésre és csaknem 100 ezer dollár pénzbírságra ítélhető.

FOLYAMI KARAMBOL

A Reuter jelenti, hogy a Bombay Maru japán teherhajó szerdán a Rangoon folyón összeütközött egy burmai komphajóval. A burmai komphajó azonnal elsüllyedt, s mindössze negyven embert sikerült megmenteni róla. Ideiglenes adatok szerint az áldozatok száma 170.

A MÁSODIK HOLDÉJSZAKA

A Lunohod—2 befejezte a második holdnapra előírt programját. A Lunohod—2 üzemzetében február 22-én megkezdődött holdéjszaka március 9-ig tart.

DIVAT A VONATRABLÁS

Hét fegyveres bandita — hat férfi és egy nő — az Észak-Írországot és az Ír Közlársaságot elválasztó határállomáson kedden megtámadta a Belfast és Dublin között közlekedő vonatot, s kirabolta a postavagont, amelyben 50 ezer font sterling értékű készpénz, csekk és ékszer volt. A banditák zsákmányukkal nyomtalanul eltűntek.

ELLOPTÁK „PETAIN MARSALLT"

Szerda éjjel Párizs egyik peremvárosában megtalálták a Petain marsall holttestét tartalmazó koporsót. A Yeu-szigeten lévő sírboltból hétfőre virradó éjjel ellopott koporsót visszavitték Yeu szigetére és elhelyezték a sírboltban.

A rendőrség letartóztatta Hubert Massolt, annak a héttagú csoportnak a vezetőjét, amely feltevések szerint a lopást elkövette.

HIRDETÉSEK

Az aradi Precizia szövetkezet

Eminescu utca 57. szám

sürgősen alkalmaz

— kályhásokat (nyugdíjasok is lehetnek)
— samotrakó kőműveseket

Mindennemű felvilágosítást a szövetkezet személyzeti osztálya nyújt.

(396)

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei út 37. szám.

Az alábbi tanfolyamokat rendezi:

I. SZAKKÉPESÍTÉSI TANFOLYAM VILLAMOSVEZETŐK RÉSZÉRE. A tanfolyam március 19-én kezdődik időtartama 5 hónap, a termelésből való kiemelés nélkül. Jelentkezhetnek hét-nyolc általános osztályt végzett, 35 évnél nem idősebb, katonai szolgálatuknak eleget tett egyének.

II. LÍCEUM UTÁNI SZAKKÉPESÍTŐ TANFOLYAM A FORGALMISTA SZAKMÁBAN. A tanfolyam március 1-én kezdődik, három hónapig tart, a termelésből való kiemelés nélkül.

Elméleti líceumot végzettek jelentkezhetnek (érettségivel vagy anélkül), akik eleget tettek katonai szolgálatuknak. A tanfolyam ideje alatt a hallgatókat beosztják a termelésbe.

III. SZAKKÉPESÍTÉSI TANFOLYAM GÉPKOCSIVEZETŐK RÉSZÉRE, a termelésből való kiemelés mellett a D fokozat elérésére. A tanfolyam időtartama három hónap, jelentkezhetnek 22 évesnél idősebb C kategóriájú gépkocsik vezetésében legalább egy évi gyakorlattal rendelkezők. A tanfolyam április 1-től június 30-ig tart. A hallgatók iskoláztatási juttatást kapnak, a nem családosok részére elszállásolást biztosítanak.

A VÁLLALAT SÜRGŐSEN ALKALMAZ:

— D kategóriájú gépkocsivezetőket társasgépkocsikra
— autóvillanyszerelőket
— autógéplakatosokat
— jegykezelőket autóbuszokra és villamosokra

Mindennemű felvilágosítást a vállalat székhelyén nyújtanak, a személyzeti osztályon (telefon 128-90) naponta 8—13 óra között. Ugyanitt lehet a jelentkezési kérvényeket is benyújtani.

(391)

KÖZLEMÉNY
európai országok kommunista és munkáspártjai képviselőinek találkozójáról

Európai országok 27 kommunista és munkáspártjának képviselői 1973. február 21-én és 22-én megbeszélést tartottak Moszkvában az ifjúság soraiban végzett tevékenység kérdéséről. Részt vettek a következő pártok képviselői: Ausztriai Kommunista Párt, Belgiumi Kommunista Párt, Nyugat-Berlini Szocialista Egységpárt, Nagy-Britanniai Kommunista Párt, Bolgár Kommunista Párt, Csehszlovákiai Kommunista Párt, Ciprusi Dolgozók Haladó Pártja, Dániai Kommunista Párt, Svájci Munkapárt, Finn Kommunista Párt, Francia Kommunista Párt, Németországi Szocialista Egységpárt, Német Kommunista Párt, Görögországi Kommunista Párt, Írországi Kommunista Párt, Olasz Kommunista Párt, Jugoszláviai Kommunisták Szövetsége, Luxemburgi Kommunista Párt, Norvégiai Kommunista Párt, Lengyel Egyesült Munkáspárt, Portugál Kommunista Párt, Román Kommunista Párt Spanyolországi Kommunista Párt, Svédországi Baloldali Kommunista Párt, Törökországi Kommunista Párt, Magyar Szocialista Munkáspárt, Szovjetunió Kommunista Pártja.

A Román Kommunista Párt részéről a következő elvtársakból álló küldöttség vett részt: Ştefan Andrei, az RKP KB titkára, Ion Circei, az RKP KB tagja, az RKP KB osztályvezetője és Ion Traian Ştefănescu, a KISZ KB első titkára, ifjúságügyi miniszter.

A küldöttségek tapasztalatcseréjét folytattak pártjaiknak az ifjúság soraiban végzett tevékenységéről és véleménycseréjét folytattak arról, hogy a fiatal nemzedék hogyan kapcsolódjék be fokozottabban az európai biztonságért és együttműködésért folyó mozgalomba, a haladó erők általános harcába az imperializmus ellen, a békéért, a demokráciáért, a szocializmusért.

A találkozó a teljes kölcsönös megértés és barátság szellemében folyt le.

Az izraeli légierőnek a líbiai utasszállító repülőgép elleni támadásával kapcsolatosan

Február 22-én Nicolae Ecobescu külügyminiszter-helyettes kihallgatásra hívta meg Victor Resfhefet, Izrael bukaresti ideiglenes ügyvivőjét.

Ez alkalommal Nicolae Ecobescu kifejezte, hogy a román kormány és a romániai közvélemény elítéli az izraeli légierő támadását a Tripoli és Kairó közötti rendszeres járaton volt líbiai utasszállító repülőgép ellen. A külügyminiszter-helyettes a nemzetközi szabályokkal és bármilyen humanitárius elvekkel ellentétes, semmiképpen sem indokolható emberi cselekményről szólva, hangsúlyozta, hogy a nemzetközi polgári szállítóeszközök ellen irányuló, ártatlan emberi életeket kioltó ilyen akciók súlyosbítják a közel-keleti helyzetet, fokozzák a feszültséget, nem kívánatos hatást gyakorolva az övezetbeli konfliktus politikai rendezését célzó erőfeszítésekre.

Kiemelve a román kormány és a hazai közvélemény aggodalmát a líbiai polgári repülőgép lelövésével kapcsolatban, amely akció veszélyezteti a nemzetközi légi szállításokat, Nicolae Ecobescu kifejezte meggyőződését, hogy az izraeli kormány minden intézkedést megtesz, hogy ilyen cselekmények a jövőben ne történhessenek meg, hogy a légiforgalomra vonatkozó nemzetközi szabályozásokat gondosan tiszteletben tartsák.

A külügyminiszter-helyettes ismét leszögezte Románia azzal kapcsolatos álláspontját, hogy a Közel-Keleten mindent meg kell tenni újabb katonai összetűzések elkerüléséért, minden olyan akció elkerüléséért, amely feszültséget idézhet elő, és kitartóan fel kell kutatni a legmegfelelőbb megoldásokat az övezetbeli helyzet békés úton való rendezéséért, a Biztonsági Tanács 1967 november 22-i határozata szellemében.

A világközvélemény mélységesen elítéli a líbiai utasszállító repülőgép elleni izraeli támadást

A politikusok és a nemzetközi közvélemény nagy nyugtalansággal és megrendüléssel fogadta azt a hírt, hogy a Sinai-félszigeten Izrael légierői lelőttek egy líbiai utasszállító repülőgépet. A hírügynökségek távirati személyiségek — államfők, kormányfők, külügyminiszterek — nyilatkozatait és állásfoglalásait továbbítják a világ számos országából. Mindezek kifejezik az incidenssel kapcsolatos tiltakozást és aggodalmat, az áldozatok iránti részvétet. Így például Maurice Schumann francia külügyminiszter rámutat, hogy a líbiai repülőgép elleni támadás során műszaki együttműködés békés feladataival megbízott francia állampolgárok is életüket vesztették, majd rámutat, hogy „Franciaország sajnálkozását fejezi ki az erőszaknak mindazon megnyilvánulásai miatt, amelyek csupán súlyosbítják a helyzetet, növelik az ártatlan áldozatok számát és negatívan befolyásolják a béke helyreállítására tett nemzetközi erőfeszítéseket" — mutat rá a francia Külügyminisztérium hivatalos közleménye. Franciaország igényt tart arra, hogy megfigyelőket küldhessen és azok részt vegyenek az izraeli hatóságok által szervezett vizsgálaton.

„A holland kormányt mélyen megrendítette a Sinai-félszigeten történt sajnálatos szerencsétlenség, amely súlyosan kompromittálhatja a közel-keleti helyzet békés rendezésének kilátásait" — fejti ki egy hivatalos dokumentum. „A sinai tragédia újabb akadályt jelenthet a közel-keleti helyzet békés rendezésére irányuló erőfeszítések útjában" — mutat rá a belga Külügyminisztérium nyilatkozata. Egy Bonnban kiadott hivatalos nyilatkozat rámutat: „Németország Szövetségi Köztársaságának kormánya kinyilvánítja mély aggodalmát a líbiai repülőgép lelövése miatt, s kifejezi reményét, hogy ez a körülmény nem vezet a közel-keleti feszültség fokozódásához".

A török Külügyminisztérium szóvivője rámutatott, hogy a líbiai repülőgép megsemmisítése „megbocsáthatatlan tett, függetlenül az elkövetésére felhozott indokoktól".

Richard Nixon, az USA elnöke részvétüzenetet intézett Moamer El Geddafi líbiai államfőhöz és Anwar Szadat egyiptomi elnökhöz. Az üzenetek küldését bejelentve, William Rogers, az USA külügyminisztere hangsúlyozta az amerikai kormány sajnálkozását amiatt, hogy e tragédia emberéleteket követelt.

Giuseppe Medici, Olaszország külügyminisztere magához kérette Izrael római nagykövetét, hogy aggodalmát nyilvánítsa a líbiai utasszállító repülőgép lelövése miatt, valamint a libanoni terület fölé történt izraeli berepülések miatt. Egy hivatalos szóvivő szerint Giuseppe Medici az olasz kormány sajnálkozását és nyugtalanságát fejezte ki az ilyen súlyos incidensek kapcsán.

A líbiai kormányhoz intézett üzenetében Algéria Köztársaság Elnöksége kifejezi felháborodását e cselekmény miatt, amely sérti a nemzetközi törvényeket és a legelemibb humanitárius elveket. „Embertelen cselekedet ez, amely ellentétben áll az összes civilizált szabályokkal" — mutat rá a szudáni Külügyminisztérium közleménye. Irak, Szíria, Jordánia, Szaud-Arábia, Libanon, az Egyesült Arab Emirátusok erélyesen elítélték „a nemzetközi egyezmények e lábbal tiprását". Habib Burgiba tunéziai elnök kifejezte felháborodását ezzel a „kalózcselekménnyel" szemben, amely a tunéziai kormány nyilatkozata szerint „olyan időpontban következett be amikor újabb erőfeszítéseket kezdeményeztek a béke helyreállítására a Közel-Keleten".

Moamer El Geddafi líbiai elnökhöz intézett üzenetében Pál pápa kijelentette „elítél bármilyen erőszakos cselekményt, amely ártatlan emberi életeket oltott ki".

A MEN hírügynökség jelentése szerint líbiai vizsgáló bizottság érkezett Kairóba, hogy kivizsgálja a körülményeket amelyek között Sinai fölött lelőtték a Líbiai Légiforgalmi Társaság repülőgépét.

Ahmed Aszmat Abdel Meguid, Egyiptom ENSZ-képviselője írásbeli jegyzéket adott át Kurt Waldheim főtitkárnak, rámutatva, hogy a líbiai repülőgép fedélzetén számos egyiptomi állampolgár tartózkodott, és követelte, hogy a Nemzetközi Polgári Repülésügyi Szervezet, az ENSZ szakosított intézménye, indítson vizsgálatot a repülőgép lelövése körülményeinek felderítésére.

Az ENSZ-főtitkár szóvivője kijelentette, hogy Kurt Waldheim egyetértett az egyiptomi képviselő kérésével.

Indokínából jelentik

Megkezdődött a nemzetközi közvélemény Vietnam-értekezlete

Csütörtökön Rómában megkezdődött a nemzetközi közvélemény Vietnam-értekezlete. Részt vesznek parlamenti tagok, politikai pártok, szakszervezetek és társadalmi szervezetek képviselői, tudósok, művészek és kulturális személyiségek több mint 60 országból. Románia Szocialista Köztársaságból küldöttség vesz részt, élén Tudor Ionescuval, a Vietnami Nép Harcával Szolidarizáló Országos Tanács elnökével, az Országos Békevédelmi Bizottság elnökével.

Az értekezletet az Indokínával foglalkozó stockholmi konferencia végrehajtó bizottsága és az Olaszország—Vietnam Országos Bizottság kezdeményezte.

Megvitatják azokat a feladatokat, amelyek a békeszerető erők előtt állnak a vietnami háború megszüntetéséről és a béke helyreállításáról szóló egyezmény szigorú betartásáért vívott harcban, valamint a dél-vietnami demokratikus fejlődés feltételeit és kilátásait, a Vietnam DK és a hadműveletek sújtotta vidékek gazdasági helyreállítását szolgáló segély megszervezését.

Az ideiglenes forradalmi kormány nyilatkozata

A Felszabadulás hírügynökség által közzétett nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a saigoni adminisztráció az Egyesült Államokkal egyetértésben súlyosan megsértette a Vietnamra vonatkozó párizsi egyezményt, különösen a dél-vietnami tűzszünettel és a katonai vegyesbizottság működésével kapcsolatos jegyzőkönyvet. A nyilatkozat rámutat, hogy a saigoni adminisztráció kiterjeszti a hadműveleteket, hogy minél nagyobb területeket foglaljon el. A saigoni félnek január 28 és február 18 közötti hadműveletei következtében többezer személy meghalt és megsebesült, romba dőlt számos ház és több falu teljesen megsemmisült, ami nagy feszültséget idézett elő a lakosság soraiban.

Ugyanakkor a saigoni adminisztráció intézkedéseket foganatosít a lakosság demokratikus szabadságjogainak megszüntetésére, rendőri megtorló intézkedéseket alkalmaz egyes ellenzéki személyek ellen még akkor is, ha azok a saigoni adminisztráció szolgálatában állnak.

A saigoni fél — mutat rá a nyilatkozat — szándékosan nehézségeket okoz Vietnam DK és az IFK küldöttségének a katonai vegyesbizottságban és a nemzetközi bizottságban, a tárgyalóasztalnál pedig a saigoni adminisztráció küldöttsége elkerüli a vitát a kulcsfontosságú kérdésekben. A saigoni fél ugyanakkor nem teljesítette az egyezménynek az összes felek fogságba esett katonai személyzete szabadon bocsátására vonatkozó előírásait sem.

Az amerikai fél, támogatva a saigoni adminisztrációt, egyetértett az egyezmény előírásait megszegő cselekményekkel.

Befejezésül a nyilatkozat hangsúlyozza, hogy Dél-Vietnam Köztársaságának ideiglenes forradalmi kormánya és Vietnam DK kormánya mindig szigorúan betartotta a Párizsban aláírt egyezményt, és követeli az Egyesült Államoktól, valamint a saigoni adminisztrációtól, hogy hasonlóan járjon el.

Párt- és kormányintézkedések a háborús áldozatok megsegítésére

HANOI

A hanoi sajtó továbbra is részletesen tájékoztat a háborús áldozatok megsegítésére kezdeményezett párt- és kormányintézkedésekről, az újjáépítési munkáról. A kormány például 1 195 000 dongot utalt ki hozzávetőleg 8000, (összesen 34 000 tagot számláló) hanoi családnak a lebombázott lakások újjáépítésére. A fővárosban eddig megközelítőleg 56 000 négyzetméter lakóterületet építettek újjá, s így már több mint 1800 család lakásproblémái megoldódtak.

A főváros újjáépítéséhez a vidéki lakosság is hozzájárul. A napokban például a Ha Tay tartományi lakosság 500 lakás előregyártott elemet, más vidékek pedig több százezer köbméter épületfát küldtek Hanoiba.

Az újjáépítési munkában részt vesznek különböző tömegszervezetek tagjai és a népi fegyveres erők katonái.

★

A hanoi vasútépítési főigazgatóság közölte, hogy megkezdődött a város déli részében lévő legnagyobb vasúti híd, a Tia Ma folyón áthaladó 106 méteres Ham Rong híd újjáépítése. A hírről beszámoló VNA megjegyzi, hogy a hidat csak nagy nehézségek árán sikerült az amerikai agresszoroknak lebombázniuk; 106 repülőgépet, köztük B—52-es repülőerődöket vesztettek eközben.

Hadihajókat vontak ki

Az USA haditengerészetének parancsnoksága elrendelte a Midway és az America repülőgép-anyahajó kivonását a délkelet-ázsiai térség vizeiről. Amint az Associated Press megállapítja, a vietnami háború befejezésére és a béke helyreállítására vonatkozó egyezmény aláírása óta ez az első jelentős intézkedés amerikai hadihajók kivonására az övezetből.

Laosz területén hatályba lépett a tűzszünet

Csütörtökön, helyi idő szerint 12.00 órakor (greenwichi idő szerint 5.00 óra) Laosz egész területén hatályba lépett a tűzszünet — közölték Vientianeban.

Fumi Vongvicit, Szufanuvong herceg teljhatalmú megbízottja, a Szuvanna Fuma herceg vezette adminisztrációval folytatott megbeszéléseken a Laoszi Hazafias Front delegációjának különtanácsosa Vientianeban tartott sajtókonferenciáján kifejtette, hogy a tűzszüneti egyezmény előírásai magukban foglalják Laosz amerikai bombázásának a megszüntetését is. Hozzátette, hogy a két laoszi fél képviselői folytatják megbeszéléseiket a katonai és politikai problémák minden részletében való rendezéséért, az egyezmény előírásainak maradéktalan alkalmazásáért.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii 91 sz. szám. Telefon 124-14, 116 92, 130-67, 151-67, 146-76. Kiadóhivatal 128-34. Nyomda: 120 72. Ipa Arad. 46 166